

Göteborgs Artrockförenings medlemstidning

Art Rock

GARFs styrelse

Daniel Reichberg: Ordförande

reichberg@gmail.com

Terhi Korhonen: Kassör

Niklas Johansson: Ledamot

Erik Holmblad: Ledamot

Conny Myrberg: Ledamot

William Frederick: Ledamot

Mikael Bennerhed: Ledamot

Björn Boman: Suppleant

Gunilla Härefelt-Bennerhed: Suppleant

Björn Pettersson: Revisor

Björn Boman: Valberedning

Dennis Jakobsson: Valberedning

Arbetsgrupperna:

Tidningsgruppen: Conny, Dennis, Daniel, Bengt Olsén

Festivalgruppen: Staffan, Niklas,

Micke, Erik, Gunilla

Lyssnarträffsgrupp: Björn B, Erik

Hemsida: www.artrock.se

Myspace: www.myspace.com/artrocksweden

Medlem blir du genom att sätta in årsbeloppet 150 kr på postgiro 55 00 19-4 *samt* anmäla din e-mail till garf@artrock.se.

I medlemskapet ingår:

- Prenumeration på denna tidning.

- Obestämt antal utskick (fr.o.m nu via

e-psot). - Inbjudan till fester, föredrag

och lyssnarträffar. - Medbestämmande i

föreningsfrågor, däribland utformningen av

Slottskogen Goes Progressive

Innehåll

Denna gång får vi bl.a. några ord från vår nya ordförande Daniel Reichberg samt avgående Mikael Bennerhed. Intervjuer med Clive Nolan & Agnieszka Swita om projektet Caamora och med multimusiker Arjen Anthony Lucassen. En Garfares minnen och reflektioner från Melloboat-2008.

Berättelse/recension om Kingdom Come och deras spelning på The Rock i Köpenhamn. Plus massor av recensioner.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Daniel Reichberg

reichberg@gmail.com

Layoutdesigner:

Conny Myrberg

Omslagsbild:

Dennis Jacobsson -

www.djillustration.se

Skribenter i detta nummer:

Dennis Jacobsson

Per Köhler

Lars Nyrén

Jukka Paananen

Erik Holmblad

Hans-Åke Höber

Benjamin Nohynek

Mikael Bennerhed

Ledaren

Det var med viss bävan som jag för första gången drömde klubban i talarstolen (eller rättare sagt två vänsterhandsfingrar på köksbordet, om man ska vara petnoga) i min nya roll som ordförande i Garf. Denna roll har ju i så många år skötts av en viss kamrat Bennerhed, så att nu helt plötsligt bära detta ansvar själv kändes såväl bisarrt som högtidligt!

Jag tror vi är många som känner tacksamhet över Mikael's gärning – utan honom inget Slottsskogen Goes Progressive, och i flera år skötte han föreningen nästan enhändigt. Ni kan läsa Mikael's egna betraktelser längre in i tidningen. När jag nu tar över, gör jag det i en känsla av stor optimism både vad gäller progrocken som sådan och vår egen förening. Genren har efter årtal i underjorden åter

börjat synas på de stora fronterna, och en ny generation (här i Sverige representerad av exempelvis Black Bonzo, The Divine Baze Orchestra och Beardfish) låter höra av sig på allt annat än ödmjuka vis. Garf å sin sida har på Björn Bomans initiativ omorganiserats för att flyta bättre och bli mer aktivt. Så till exempel har vi förhoppningsvis vid denna tidnings utkomst haft en trevlig föreningsträff på temat Daevid Allen, och fler liknande aktiviteter att se fram emot.

Och så har vi ju såklart Slottsskogen 16:e augusti. Öresund Space Collective, Anekdoten, Moon Safari, Anekdoten och Johan Randén/Synkopaterna – många är de människor som redan nu uttryckt sin beundran för vad som kallats festivalens starkaste laguppställning någonsin.

Ska jag vara lite tjurig i ett par sekunder, så vill jag ge en liten försynt pik till det 40-tal medlemmar som ännu inte betalat medlemsavgifterna för 2008. Vi hoppas att ni vill stanna hos oss, och glöm inte att all vår verksamhet är helt och hållet beroende av dessa futtiga 150 spänn per kvinna/man/övrig.

Men sätt nu igång och läs detta blad. Släng er i hängmattan, vräk på hybrisesmittad rock n roll och njut av den sommar som här i Göteborg redan tycks på väg att bryta ut!

Daniel Reichberg

Ordförande i Garf, tillika redaktör för Art Rock...fasen, snart växer det väl ut helskägg och glasögon också!

Miles Davis
“Bitches Brew”
(Columbia 1970)

Så här va, fram till 1970 fanns det jazz på en sida och rock på den andra. Från och med ”Bitches...” ändrades det. I samband med den här plattan turnerade Miles med ett fast band (som ett rockband), åkte runt i en psykedelisk Volkswagenbuss (som ett rockband), klädde sig i coola utstyrslar (som ett rockband) och spelade på typiska rockarenor med elektriska instrument på hög volym.

Det här var något mittemellan, genren fusion var född. Fast idag vet jag inte om man kan säga att det är speciellt rockigt. Miles var en genialisk trumpetspelare som aldrig blickade bakåt eller gjorde nåt som helst publikfriari.

Men tillbaka till plattan igen. Här finns en drös toppgubbar med namn som Wayne Shorter, Joe Zawinul, Chick Corea och John McLaughlin för att nämna några. Alla dessa kom senare att själva skapa stilbildande band inom genren. Plattan är en dubbel med långa spår. Som exempel kan nämnas titellåten på hela 27 minuter. Till en början kan musiken kännas totalt improviserad och tämligen abstrakt. Men öppnar man sina sinnen och ger sig hän så svänger det faktiskt grymt. Ett praktverk med tuggmotstånd. Men för den som vill väntar en fascinerande upplevelse.

Dennis Jacobsson

Miles Davis
“Miles Davis At Fillmore: Live At The Fillmore East”
(Columbia 1970)

Här är ännu en live, ej att förväxla med den andra ”Live At The Fillmore East”.

Det är ganska kul att läsa om hur de här gigen gick till. Bandet körde fyra kvällar i rad på New Yorks klassiska före detta biograf Fillmore East. Varje kväll körde man två spelningar som vardera bestod av 40-45 minuters konstant spelande, utan snack. Allt detta är här inspelat rakt upp och ner på en dubbel. Setlistorna påminner om varandra, men tack vare den fria formen är låtarna ganska ändrade från kväll till kväll. Här är det lite lugnare mellan varven jämfört med den extrema andra Fillmore-plattan. Fattade först inte grejen med detta, men låg en kväll med lurar och lyssnade på plattan. Och plötsligt kände jag av gunget som faktiskt lurar under en abstrakt förklädnad.

Det är ganska lustigt att Davis & Co nästan alltid fick mycket bra recensioner på dessa konserter; folk måste ju undrat vad i h-e det här var för något 1970. Men så var det.

En pärla för den som öppnar sina sinnen!

Dennis Jacobsson

King Crimson
“The Power To Believe - Tour Box”
DGM 2003

Här är en turnéspecial av plattan ”The Power To Believe”. Den innehåller ett häfte med turnéinformation och bilder samt en CD med både intervjuer och utgivna låtar.

Intervjuerna är ganska underhållande. Här finns både lite mer uppsluppna presskonferenser där folk får ställa frågor till gruppen och intervjuer med en ganska djupsinnig och filosofisk Robert Fripp. Musiken är lite udda och går från lekfullheter till stämningfulla stycken. Lite i samma anda som på EP:n ”Happy With What You Have To Be Happy With”...som för övrigt också finns med här. Inget som känns nödvändigt, men eftersom gruppen ligger lågt under långa perioder kan det här vara något för oss som är utsvultna på nyare Crimson.

Dennis Jacobsson

Larry Coryell
“Spaces”
Vanguard Records 1969

En skiva som på pappret ser lysande ut. Här gästas Coryell av storheter som Chick Corea, John McLaughlin och Billy ”The Machine Gun Drummer” Cobham. Men jag måste tyvärr säga att jag blir lite besviken. I stort sett hela plattan består av snabba dueller på odstad gitarr mellan McLaughlin och Coryell. Visst, de är två mästare, men jag hade gärna sett lite mer elektrifierat och tätare musik. Inte direkt dåligt, men jag tycker inte ”Spaces” lever upp till ryktet.

Dennis Jacobsson

Miles Davis
“Water Babies”
(Columbia 1976)

Köpte denna på Bengans på vinst och förlust. Som tur var kostade den bara 59 kronor. Det jag är på jakt efter är epoken från 1969-70 och framåt. Det var ju då som Miles körde ett hårdare stuk. Läser man texten till denna platta så ser man att den ursprungligen spelades in redan 1967. Musiken är mycket riktigt mer lågmäld, egentligen ren jazz. Fast vackert emellanåt med (som vanligt) grymma gubbar, bland andra Wayne Shorter på saxofon och Herbie Hancock på piano. Tja, godkänd men inget man ramlar baklänges av...

Dennis Jacobsson

The Divine Base Orchestra
“Once We Were Born”
(Transubstans Records 2007)

Soundet på denna skiva är härligt retro typ tidigt 70-tal (vi GARF:are verkar ha lite svårt att komma ifrån det). Även stilen gillar jag. Ofta lite ruffigt med goa gitarrer och feta orgel- och mellotronmattor. Ibland lite som Bigelf. Men då många av låtarna börjar bra så håller de inte efter en stund. Mest beror det på att melodierna inte känns riktigt utvecklade, men framför allt brister det på sången. Alexander Frisborg har inget riv alls i rösten. Det slår mig att han låter mer som musikalartisten Anders Ekborg med sin ganska gälla stämma. På tillbakalutade bluesen ”Orange And Turquoise” hör jag dock att killen kan sjunga, men det är alldeles för polerat och mesigt till sån här musik. Tyvärr stjälper detta en platta som annars har vissa kvaliteter.

Dennis Jacobsson

Larry Coryell
“Eleventh House Live At Montreux”
(Vanguard Records 1974)

Lika bra att säga det med en gång, detta är den bästa fusionplattan jag hört någon gång! Den extremt produktive gitarristen Larry Coryell är här live tillsammans med bland annat trummisen Alphonse Mouzon och keyboardisten Mike Mandel i högform. Minst sagt. Precis så här ska jazz-rock låta om ni frågar undertecknad. Tätt, intensivt, lagom improviserade soloutflykter med alla instrument, samspelt och ett förbaskat driv rakt igenom. Faktiskt hyggligt lättlyssnat för en inbiten rockare eftersom det aldrig blir för flummigt eller abstrakt.

Trots att Coryell gjort en myriad skivor är det tyvärr en sak som gäller: flertalet får man helt enkelt inte tag på (inte i Sverige, i alla fall). Och skulle man nu ändå hitta något så är det ofta dyrt. Mycket synd eftersom vi snackar fantastiska plattor!

PS. Kolla in klipp på youtube så får ni se på grejor! DS.

Dennis Jacobsson

Miles Davis
“A Tribute To Jack Johnson”
(Columbia 1970)

Detta är en hyllningsskiva till Jack Johnson, en boxare från 20-talet som stod som symbol för att även svarta kan bli mästare och idoler.

När den kom på LP så var det en låt på framsidan (”Right Off”) och en på baksidan (”Yesternow”), båda på dryga 25 minuter. Hela klabbet är långa bluesiga jam. Lugna till en början, men de byggs upp hela tiden. Rockigare/bluesigare än så här blev nog inte Miles, tror jag. Ett skönt och lättlyssnat verk som jag kan rekommendera!

Dennis Jacobsson

Porcupine Tree
”Nil Recurring”
(Peaceville Records 2008)

Här har vi då Porcupines senaste verk, mini-CD:n ”Nil Recurring”. Den är en fortsättning på fantastiska ”Fear Of A Blank Planet” som också kom 2007. Det är faktiskt ett starkt släktskap. Till exempel så har låten ”Normal” delvis samma text och melodislingor som ”Sentimental” har på ”Fear...”.

På första instrumentala titellåten står (än en gång) Robert Fripp för lead-gitarr. Som väntat tämligen brutalt mangel, men det passar helheten eftersom bandet befinner sig i samma sfär som King Crimson och Tool. Avslutande ”What Happens Now?” är mycket skön där man får till ett sånt där härligt gung med en tung synthig touch.

På grund av den korta speltiden hinner gruppen inte få med lika mycket nyanser som man brukar och därför når den inte riktigt upp till föregångaren...men å andra sidan, hur många plattor gör det?

För alla er som gillar Porcupine, här är ett säkert köp!

Akahum
”Electwistry”

Dennis Jacobsson

Akahum är detsamma som David Unlimbo (gitarr/synth) och Uli Diffaith (klaviatur/slagverk). Dessa herrar får dessutom hjälp av Lyndon Izzard (bas) och Zenga Bloem (tr). Vad är då Akahum? Jo, det första som kommer över en när man lyssnar är Ozric Tentacles. Alltså instrumental electronic, dub, world music, prog/psyk och allt sådant. Huvudpersonen David Unlimbo har arbetat med band som The Enid, Hawkwind, Solstice och Jerry Marotta. Och detta verkar ju lovande. Dennes gitarrspel är onekligen intressant men tyvärr så drunknar det ofta i alltför många ljudeffekter. Det kunde alltså ha utvecklats till något mer kraftfullt. Vem kan då intressera sig för denna platta? Kanske den som vill sitta uppe vid tvätiden på natten i någon dimma och drömma sig bort någonstans...Vid intresse gå in på bandets hemsida Akahum.com.

Per Köhler

Sérgio Benchimol
“Ciclos Imaginários”

Detta är den brasilianska gitarristens (och multiinstrumentalistens) andra soloplatå. På 70-talet spelade densamma i gruppen Semente och vidare i True Illusion på 90-talet. Det handlar om laid-back brasiliansk och stundtals ganska jazzig musik. Är du inne på jazz/Rio-svängen kan det vara något för dig. Man kan urskilja en del King Crimson-influenser, som i ”Shadow Valley”. Speltiden är inte speciellt lång (cirka 35 min) och det är mestadels instrumentalt. Sångspåren är på modersmål, men finns översatta till engelska.

Per Köhler

Satellite
“Into the Night”
(MMP CD 0559)

Det verkar finnas många symfoniska grupper i Polen. Jag tycker dom lyckas bra med det.

Satellites CD ”Into the Night” från år 2007 känns ganska soft. Mysig musik som ibland ökar i intensitet. Ibland med rytminslag som jag inte riktigt vet om det är trumloopar/synthljud eller äkta annorlunda mixade trummor.

Annorlunda är det, vilket jag ser som positivt.

Pendragon och Marillion ligger ganska nära deras musik om man skall försöka jämföra med något. Detta är deras tredje CD; själv har jag inte hört dom andra två innan denna. Den nära 14 minuter långa ”Dreams” är uppdelad i tre parter. Den inleds med rejält ös och innehåller sedan varierande musikaliska upplevelser och avslutas med ett snyggt gitarrsolo som ökar i crescendo.

Plattan blir bättre för varje lyssning och känns nu riktigt bra. Snyggt omslag av Jan Ternald dessutom.

Lars Nyrén

Marillion
“Somewhere Else”
(Intact)

Om ett band gjort en kanonskiva så kan det vara svårt att smälta att nästa skiva inte håller samma klass.

Detta hände mig med den här skivan.

Marillions förra CD hette ”Marbles” och var helt underbar, även som dubbel CD. Så köpte jag ”Somewhere Else” och upptäckte att den inte alls gick upp mot ”Marbles”.

Marillion själva meddelade när dom började göra skivan att dom tagit upp rester från ”Marbles”-skivan och det märks här. Jag försökte verkligen lyssna in mig på den, men det hände liksom ingenting. Jag la undan den och glömde skriva en recension om den.

Detta var på våren 2007!

Nu har jag tagit fram den igen och har gett den en ny chans.

Hur bra är den då?

Ös-låten ”Most Toys” är fortfarande mest irriterande och skivan känns fortfarande ganska seg.

Inledningsspåret ”The Other Half” kan jag tänka mig fungerar bättre live om publiken hänger med på refrängen. Sista låten ”Faith” är avskalad och snygg, kanske det bästa på hela CD:n.

Ett snyggt soft gitarriff är ryggraden i ”No Such Thing”. ”The Last Century For Men” är en av några låtar som har stigit lite i betygskalan.

Sen är det ju så att vi snackar fantastiska musiker, så jämfört med mycket annat så är det här OK. Men nästa CD skall heta ”Marbles 2” om jag får bestämma!

Jag ger den 5 av 10.

Lars Nyrén

Marillion
“Thank You Whoever You Are”
(Racket Records)

Sitter här med en CD-singel, en maxisingel och en DVD-variant av låten ”Thank You Whoever You Are”. Alla startar med en editerad version av låten som är andra singel-släppet från senaste CD:n ”Somewhere else” från 2007.

Först har vi singelvarianten, som förutom titelspåret innehåller en lite Beatlesinspirerad låt (lyssna på slutet) vid namn ”Say the Word”. I min smak klår den det mesta på förra CD:n. Det är en ganska lättsam och lekfull låt som hade behövts på den förra skivan.

Betyg: 6 av 10.

Maxisingel-varianten har som låt två ”Most Toys” från senaste CD:n. I min smak en småjobbige låt, fast med bra text. Låt nummer tre heter ”Circular Ride”, och den är precis som

”Say the Word” tidigare utgiven. Den drar igång med dragspel och allt. Udda, men sen låter det alltmer Marillion om den. Den har en lättsam refräng och är en helt OK låt.

Fjärde låt är en livetagning av ”The Wound”.

Betyg : 5 av 10.

DVD-varianten börjar precis som maxisingelvarianten. Sen följer en cover på Britney Spears ”Toxic” (!!!) Den blir inte speciellt bra med Marillion heller, men i alla fall kraftfullare. Nästa gång hoppas jag på att dom gör cover på någon Spice Girls-låt, eller varför inte ta upp Aquas

”Barbie Girl”??? Nej, nu vet jag ! Den engelska versionen av ”Booten Anna” vore nått... Eller dom kanske borde låta bli?

Dom tre första spåren är inga videor. Däremot avslutas DVD:n med två livevideor av låtarna ”Thank You Whoever You Are” och ”Most Toys”.

Alltid kul för oss Marillionfans.

Det känns väldigt svårt att sätta betyg på den här blandningen.

Videorna driver nog upp det till 6 av 10.

Läs mer på: www.marillion.com

Lars Nyrén

Genesis
“Live over Europe 2007”
(Virgin Records)

Vilka härliga minnen som kommer fram när man lyssnar på den här plattan. Jag såg Genesis både i Herning, Danmark och Frankfurt, Tyskland under turnén 2007.

Först var det Danmark och då tyckte man det var helt underbart. Men efter att ha sett dom i Frankfurt så insåg jag att konserten faktiskt var en hel del bättre i Tyskland. Mycket tack vare publiken och att taket ”rullades” på i Commerzbank Arena. Detta gjorde att ljusshowen kom till sin rätta på ett helt annat sätt.

Nåväl, här är konserten rakt av precis som det var under turnén.

Den läckra inledningen med ”Dukes Intro” som går över i ”Turn It On Again”. Sen är det en väldigt bra blandning mellan gamla och nya låtar.

Det är fler äldre låtar än vad dom tog under sin mest kommersiella period under 80- och 90-talen.

Låtar som ”Invisible Touch” och ”I Can’t Dance” känns lite malplacerade, men är också ett bevis på Genesis lekfulla mångfald.

Mina personliga favoriter är mer mäktiga låtar som ”Mama”, ”Los Endos”, ”Second Home By the Sea” och ”Afterglow” för att nämna några.

Däremot så tycker jag att trumduetten på två ”stolar” mest bara smattrar på helt ointressant. Det passar nog bättre in på DVD:n ”When in Rome”, som kommer under våren 2008.

Det skall även bli spännande att se om dom lyckas få med dom läckra blixtrarna i ”Mama” på DVD:n. Jag trodde först att Frankfurt drabbats av världens åskväder...

En låt som dom gärna kunde bytt ut är ”Hold On My Heart”. Okey för att det är mysfaktor på den, men det är ingen livelåt. Hellre då en mullrande ”The Lamb...” eller nått.

Men CD:n är naturligtvis fantastiskt bra. Kanonlåtar, bra framfört, men jag säger bara DVD:n! Jag Längtar!

Måste bara tillägga att avslutningen är helt underbar. ”Carpet Crawlers” – vilken låt.

Lars Nyrén

Magnum
“Wings of Heaven – live”
(Distribution: Border Music)

1988 gav Magnum ut ”Wings of Heaven”. Skivan blev deras mest sålda album. Den är också en av deras bästa skivor enligt mitt tycke. Saken är att dom två skivorna innan, ”On a Storyteller’s Night” och ”Vigilante” är två riktiga höjdare. Så dom båda skivorna hjälpte nog fram ”Wings of Heaven” till deras bäst säljande. Hur som helst, det finns inte en dålig låt på skivan.

Den här dubbel-CD:n börjar med ”When We Were Younger”, inledningsspåret från senaste CD:n ”Princess Alice & The Broken Arrow”. Sammanlagt får vi fyra låtar från den. Främst nämnda låt och ”Out of the shadows” håller hög klass och passar bra in bland dom gamla klassikerna.

Två låtar från ”Vigilante”, titelspåret & ”Backstreet Kid” samt två från ”On a Storyteller’s Night”, ”How Far Jerusalem” samt ”All England’s Eyes” får vi avnjuta också. CD 1 avslutas med titelspåret från första skivan : ”Kingdom of Madness”.

På CD 2 kör dom hela ”Wings of Heaven” i ett svep. Det är underbart att höra. Som extranummer tar dom ”Sacred Hour” från ”Chase the Dragon” som kom 1982.

Musikaliskt finns det inget att klaga på. Det låter verkligen inte som ett trött gammalt band som kör sina låtar på rutin. Sen har vi Bob Catley, som alltid sjunger som en Gud.

Vad skall jag klaga på då... tja, det enda jag kan komma på är att det tonas ner mellan låtarna. Dom skulle kunnat mixat ihop det så att det lät som om man var med på konserten.

Magnum kan nog upplevas som ”för enkla” för er som vill ha riktigt komplicerad musik. Men här finns några godbitar som kanske passar er också, som till exempel tolvminutaren ”Don’t Wake the Lion”, en tiominutersversion av ”How far Jerusalem”, eller kanske nya ” Out of the Shadows” med sitt läckra mellanspel.

För mig är detta både nostalgi och ett levande band, kanonlåtar och livekänsla. Jag måste bara ge den 10 av 10.

Nu har Magnum gjort konserter och utgåvor på 20-årsjubileumerna av både ”On a Storyteller’s Night” och ”Wings of heaven” så jag kommer att kräva att dom gör 25-årsjubileum av mellanplattan ”Vigilante” om tre år.

Bandet består av dom tre originalmedlemmarna:
Tony Clarkin - gitarr och sång
Bob Catley - sång
Mark Stanway - keyboards
och :
Al Barrow - bas och sång
Jimmy Copley - trummor

Lars Nyrén

Empire **“Chasing Shadows”** **(Metal Heaven)**

Empire har gjort en Dio-platta!

Det är bara att läsa titlarna som ”Mother Father Holy Ghost”, ”Sail Away”, ”Child of the Light” & ”Manic Messiah”, så kan man få för sig att det är Dio som ligger bakom CD:n.

Det låter väldigt mycket Dio också. Sånt kan ju vara irriterande.

Men nu är det så att flera av låtarna är något av det bästa Dio har gjort. Förlåt, jag menar naturligtvis att Empire här har gjort riktigt bra låtar. Ljudbilden är suverän. Sångaren Doogie White sjunger mycket bra. Även han låter ibland lite som Dio, och det kan ju aldrig vara fel.

Det låter som ni förstår hårdrock från slutet av 70-, början av 80-talet, men naturligtvis i 2000-talsproduktion.

Eftersom jag gillar detta gick jag in på nätet och upptäckte att några av medlemmarna och före detta medlemmar faktiskt spelat i band som Black Sabbath och Whitesnake.

På den här plattan består Empire av Rolf Munkes som verkar vara bandleadare och spelar gitarr, Doogie White (sång), Neil Murray (bas), Mike Terrana (trummor).

Detta är bandets fjärde CD, snyggt omslag, skall tilläggas. Det har varit lite olika medlemmar och även gästartister på skivorna, men Rolf och Neil har varit med på alla.

Det är svårt att sätta betyg på detta då jag ibland tror att det är Dio jag lyssnar på, men Empire får mig att längta efter att sätta på Dio-låtar som ”Last in Line”, ”I Could Have Been a Dreamer” och ”Rainbow in the Dark”.

Och den här CD'n kommer jag också fortsätta att avnjuta i framtiden.

Lars Nyrén

Axel Rudi Pell – Live over Europe DVD (SPV)

En dubbel live-DVD innehållande muskelhårdrock med Axel Rudi Pell, kan det vara nått? Svar: nej.

Det börjar med en djävulsröst och ett avslutningscrescendo, ni vet en miljard solotoner på gitarren till en miljon slag på trummorna. Gitarristen Axel Rudi Pell börjar verkligen med att visa upp sig.

Sen följer en evighet med patetisk hårdrock, ingenting är originellt. Det låter Dio, Scorpions och ibland som Bon Jovi. Och så ett trumsolo, oj vad kul...

Ljudet är helt okey på skiva ett, men filmningen är inget att skryta över. Låten ”Strong as a Rock” spyr jag åt efter att sammanlagt ha hört den tre gånger, varav två på andra skivan som innehåller bootlegs från olika ställen under turnén.

Sen har vi sångaren. Han sjunger inte dåligt, men han envisas hela tiden med att använda ordet ”fucking”. Fräckt, eller hur?

12

”You’re a great fucking audience”, ”You crazy motherfuckers”, ”Show me your fucking hands”, så håller det på hela konserten igenom. Men jag får medge att ibland, när dom drar ner på tempot och skapar små instrumentala stämningar, så låter det gott. Tyvärr så vill Axel även då trycka in lite för mycket toner från gitarren. Vid ett tillfälle när dom kommer i rätt stämning så går dom helt obegripligt över i någon slags töntreggae à la Gyllene Tidens ”När vi två blir en” – fruktansvärt.

Och när dom väljer cover i ett akustiskt set på skiva två så blir det Kiss-låten ”Love Gun”. Kiss var några av mina första hjältar, men tillsammans med resten av låtarna så blir det bara som ännu en tröttsam grabb-muskel-fräcklåt. Dessutom dåligt ljud och bild på bootlegsskivan.

Är man ett fan till Axel Rudi Pell så är det här säkert värt pengarna. Jag själv fick huvudvärk - på riktigt!

Betyg 2 av 10.

Lars Nyrén

Intervju med Clive Nolan & Agnieszka Swita om projektet Caamora **av: Jukka Paananen**

Clive Nolan är en man med många bestyr: Han är en ansedd musiker, arrangör, låtskrivare och producent för grupper som Arena, Pendragon, Neo, Strangers on a Train, Casino, likväl som han förser holländska tema-albummästarna Ayreon och brittiska metallbandet Dragonforce med solon. Men hans skötebarn sedan februari 2005 är ett rockopera-projekt titulerat ”Caamora”. Uppbackad av vänner från sitt breda kontaktnät i den brittiska neoprogg-världen och en helt ny sångfågel från Polen, har Nolan skapat en dramatisk musikalisk resa. Konceptet bygger på en bearbetning av boken ”She”, som är skriven av viktorianske (1800-talet) äventyrsförfattaren Henry Rider Haggard. Här följer en sammanfattning av verket:

Två sjöfarare, Leo och Holly, reser till östra Afrika i sitt sökande efter en mystisk legend som Leo fått höra om av sin far. I samband med en våldsam storm spolas de upp på land, varefter de blir funna av en grupp infödingar anförda av den fagra Ustane. De förs till drottningen, Ayesha, som gjort sig odödlig genom att löga sig i eld. Hon är en andäktigt vacker varelse som inte skulle tveka att döda den som inte behagar henne eller som står i hennes väg. De resande finner att Ayesha väntat i 2000 år på återuppståndelsen av sin älskade Kallikrates, vilken hon dödat i ett ursinnigt utbrott av svartsjuka. Hon tror att Leo är Kallikrates reinkarnerad. I berättelsens upplösning för Ayesha de bägge männen till vulkanen. Hon vill att Leo skall tvättas i lågorna precis som hon en gång gjorde, så att han kan bli odödlig och vara med henne för evigt. Hans betänkligheter inför proceduren får henne att beträda lågorna ännu en gång. I detta andra möte med flammorna återgår hon emellertid till sin sanna ålder och i och med det förtvinar hon och dör omedelbart.

Följande konversation utspelade sig under ett spännande halvtimmas samtal med den kreativa kärnan i Caamora, Clive Nolan och Agnieszka Swita.

Du är en mycket aktiv och kreativ förmåga, Mr Nolan. Keyboardist i Arena och Pendragon, inhyrd av Ayreon och Dragonforce, och ändå har du tid att starta nya projekt då och då. Hur kommer det sig att du inte lanserar dessa projekt inom Arenas ramar?

Clive: Nåväl, eftersom det här är en opera så faller den av uppenbara skäl inte in inom Arenas ramar. Det handlar på sätt och vis om att anpassa klädseln till evenemanget.

Vad är Caamora för något och vilket är ordets ursprung?

Clive: Caamora är ett projekt där Agnieszka Swita och jag utgör kärnan. Ordet anspelar på en rit som vissa personer utför i en romansvit som heter "The Chronicles of Thomas Covenant". I dessa böcker står ordet för att rengöra med eld.

Det är ett betydande avsteg ifrån ditt arbete med Arena och Pendragon. Men du har varit involverad i liknande projekt tidigare, eller hur?

Clive: Som vaddå?

Jag åsyftar skivorna "Jabberwocky" och "The Hound of the Baskerville's" du gjorde tillsammans med Oliver Wakeman.

Clive: Okej, men här är operakonceptet komplett med orkestrering och kör, vilket tar hela uppslaget ytterligare ett steg längre.

Boken på vilken operan är baserad skrevs av viktorianske äventyrsförfattaren H. Rider Haggard. Hur kom du i kontakt med den berättelsen?

Clive: Jag såg en filmatisering av "She" när jag var liten och har burit med mig storyn sedan dess. Du kan föreställa dig med vilken kraft teman som odödlighet, döden och livet efter döden kan fästa i en tioårings tankar.

Är Caamora konceptuellt bundet till rockoperan "She", eller skulle Caamora kunna framföra även andra projekt?

Clive: Eftersom Agnieszka och jag utgör kärnan i det, visst.

Ni har förberett "She" på ett ganska annorlunda sätt i jämförelse med sedvanliga skivutgivningar. Skulle ni vilja utveckla det?

Clive: Det har utgjort en stor del av våra liv i tre års tid nu. Vi har skrivit låtar och spelat in demos och dessutom gjort vad vi kallar för two-man-spelningar.

Agnieszka: På det viset kunde vi testa materialet på publik i Europa och Sydamerika. Det var mycket viktigt för oss, för på så vis kunde vi plocka de bitar som folk gillade och bygga vidare på kompositionerna. I synnerhet utvecklades sångpartierna och min sång under turnéperioden.

Clive: I slutändan hade vi så mycket material att vi fick svårt att hålla det under två timmar.

Valet av instrument gör verkligen en betydande skillnad. Var det din ursprungliga tanke, eller kom tanken att använda sig av klassiska instrument senare i produktionen, och hur avgjorde du vilken inriktning musiken skulle ha?

Clive: Det var en naturlig process eftersom tanken hela tiden varit att skapa en opera med orkestrering och kör. De klassiska instrumenten tillför ett annorlunda tonspråk och andra uppbyggnader av musiken, och vi är mycket glada att vi fick med dessa talangfulla musiker till projektet.

Det måste verkligen ha varit svårt att mixa de klassiska elementen med de rockiga. Vilka var de största utmaningarna i din strävan att fånga din musikaliska vision?

Clive: Den största utmaningen var att få det att låta som en helhet; rockbandet och orkestern i samklang. Det var en stor utmaning för Karl Groom (Threshold), som svarade för mixningen.

Det verkar som om du har en grundlig insikt i klassisk musik. Berätta om dina influenser och utbildning.

Clive: Jag har två universitetsexamina, i orkestrering och i att dirigera. Jag var alltid omgiven av klassisk musik hemma, så mina musikrötter är följaktligen klassiska. Jag spelar även fiol. Jag kom inte in i rockvärlden förrän långt senare.

När jag lyssnade på sångpartierna och kopplade ihop dem med karaktärerna i berättelsen, slogs jag av hur väl rösterna harmonierade med vad jag föreställde mig. Vad eftersträvade du när du valde sångare? Hade du någon speciell förebild som du försökte efterlikna?

Clive: Det var Agnieszka. Allting byggs upp kring henne, och det var en naturlig process att hitta vad som krävdes för att komplettera henne. För Hollys roll ville jag ha en grov dramatisk stämma, vilket framfördes av Alan Reed från Pallas.

Agnieszka: Men det tog verkligen tid att hitta vad vi sökte för Ustanes roll. För den krävs vissa speciella kvalitéer, vilket hörs i låten "Confrontation" där drottningen, Ayesha, sjunger tillsammans med Ustane. Slutligen fann vi Christina Booth från Magenta, och hon är perfekt.

Agnieszka Swita framför rollen som den mystiska drottningen Ayesha, och gör det med den äran. Fann ni henne i någon gömd stad i östra Afrika, Mr Nolan?

Clive: Vid min dörrtrappa, faktiskt.

Agnieszka: Vi har en gemensam bekant, Magda, från Polen som presenterade oss för varandra när jag besökte henne i England. Hon tog med mig till hem till Clive.

Vad har ni för tidigare erfarenheter av musikvärlden, Ms Swita?

Agnieszka: Inga alls egentligen, åtminstone inte yrkesmässigt. Jag har sjungit i olika talangtävlingar och på pubar och klubbar som student.

Jag tycker att det är otroligt att en sådan talang, som ingen någonsin hört talas om, bara kan dyka upp från ingenstans och göra ett sådant kanonjobb.

Agnieszka: Det finns mängder med talanger där ute, mycket begåvat folk.

Och du bestämde dig för att framföra rollen som Leo själv Mr Nolan. Kan det vara så att du hyser sympati för hans personlighet?

Clive: Jag är faktiskt inget fan av Leo. Jag tycker faktiskt att han är en ganska ryggradslös person. Jag skrev faktiskt om vissa av hans repliker för att göra honom mer tilltalande, för att han skulle framstå i bättre dager än han gör i boken. Jag spelar rollen själv för att jag verkligen ville sjunga, och eftersom det här är delvis mitt projekt så kände att jag kan med att göra det (skratt).

I "The sands of time", tredje scenen i den andra akten, sjunger Leo: "For me the choice has long been made – my future has been written – I cannot turn away from this – when such a chance is given". Stämmer det även in på din livsåskådning?

Clive: För mig är det relevant. Texterna handlar om ödet – det är poängen med hela boken.

Nåväl, eftersom Ayesha är odödlig och även Leo stiger in i lågorna, så borde vi väl ha vinkar om en uppföljare?

Clive: Vi vet väl egentligen inte om Leo gör det, eller?

Agnieszka: Det är upp till var och en att tolka storyn. Just nu är vi dessutom mitt uppe i "She" och nöjda med det. Vem vet vad som händer framöver?

Clive: Det finns en uppföljare till boken, och även en föregångare. Men vi ser inte detta som en del i den serien. Detta är bara en bearbetning av en av böckerna.

"She" har redan testats i sin helhet i Katowice, Polen. Är ni nöjda med resultatet?

Agnieszka: Det gick verkligen bra med tanke på att vi inte hade tid att göra någon generalrepetition. Faktiskt framförde vi hela den andra akten med massor utav improvisation.

Clive: Mycket nöjda! Alla inblandade var mycket skickliga och hängivna.

Var det din debut som skådespelare eller har du tidigare erfarenheter från teatern?

Clive: Jag har två eller tre filmer i bagaget (skratt), nej vi är nybörjare allihop.

Så om någon skulle höra av sig med ett erbjudande om att spela i en pjäs eller kanske rent av en film, vad skulle du svara?

Clive: Hur mycket får jag? (skratt)

Några fler inbokade föreställningar än? Ni förstår, vi har riktigt trevliga teatrar i Sverige också.

Clive: Åh kanon, ha ha. Kan du bara få någon promotor intresserad av att boka oss, självklart. Men det är en stor produktion med 25 personer på scenen.

Agnieszka: Men vi kan lika gärna framföra det i en intim duettuppsättning.

Vad händer under resterande året om allt går enligt era förhoppningar?

Clive: Vi tar Caamora till Sydamerika i slutet av april, och sedan gör vi fler duettspelningar.

Slutligen, "She" ges ut i olika format.

Clive: Ja, flera olika förpackningar. Den vanliga dubbel-CD-versionen, som vi kallar "vaniljversionen", en dubbel digipack-CD med en bonuslåt, en dubbel DVD och som en trippel-LP med en bonuslåt. Deluxe-boxen kommer att innehålla dubbel-CD:n, en dubbel live, DVD:n, en bonus-DVD med sex akustiska tolkningar och några trevliga vykort som du kan tapetsera sovrumsväggen med. Försök att ladda ner den du (skratt).

Vem? Jag? Ha ha ha... Jag kommer inte att försöka mig på det. Nåväl, tack för er tid Ms Swita och Mr Nolan, och all lycka till er båda och lycka till med Caamora-projektet.

Agnieszka och Clive: Tack själv, hej då!

Jukka Paananen

En Garfares minnen och reflektioner från Melloboat-2008

Återigen var det dags att ta sig till Stockholm och Värta-hamnen för en kryssning i musikens tecken med Silja-Line till Finland. Med förra årets helt ofattbart häftiga resa, Mellotronens 20-årsparty, i klart och tydligt minne så var mina förväntningar högt uppskrivade. Och jag kan väl utan att överdriva konstatera att även denna resa blev mycket lyckad och minnesvärd. Det är bara att gratulera Stefan Dimle och hans kompanjoner till att återigen ha åstadkommit en oförglömlig musikalisk markering i mitt och säkert också många andras liv. Hoppas verkligen att detta nu blir en årlig tradition då det finns så mycket bra artister, både nya och "nygamla som skulle passa på kommande resor.

Men först måste jag få ur mig lite gnäll ändå...

Resan gick denna gången med ett av Siljas Lines största fartyg, Silja Symphony som var betydligt större än Silja Festival som användes förra gången. Detta var nog på både gott och ont, då fartygets storlek gjorde att det stundtals kändes lite ödsligt på båten, å andra sidan slapp man i alla fall att trängas i shoppar och restauranger. Jag kan väl kanske tycka att en del av den påtagligt intima stämningen från förra gången saknades av just den anledningen, vilket tråkigt nog drog ner upplevelsen en aning. Någon uppgift om hur många passagerare som var med under färden har jag inte men det kändes iallafall som att det var betydligt färre än på förra resan. Hytten var ialla fall helt ok, även om det nog inte blev så mycket sova av..

Jag tycker också att det var bättre ordnat med scenerna på den förra trippen då det var tre scener mot två denna gången. Den större scenen, kallad "Atlantis" fungerade rätt bra, men den mindre, "The Old Port" var tyvärr en trång pubscen och där var det ibland svårt att se och höra ordentligt på grund av publiktillströmningen. Det skulle enligt uppgifter innan resan även vara en tredje scen, "Sky Bar", men jag vet inte riktigt vad som hände med den. Artisterna som planerat skulle uppträda där spelade alla på "The Old Port"... Ljudet på den lilla scenen var också stundtals ganska dåligt och ibland var det en del problem med artisternas medhörning vilket gjorde att det blev lite rörigt då och då. Även utbudet av skivor och merchandise som fanns i konferenscentret tycker jag var betydligt sämre än förra gången, rätt så magert med godbitar för den riktigt köphungrige. Tyvärr också ganska dåligt utbud av skivor och t-shirts från de medverkande artisterna, och trots att de var arrangörer så var det tråkigt tunt även på Mellotronens bord. Hade tänkt köpa den nyss återutgivna första skivan med Mecki Mark Men, men tji fick jag! Blev hänvisad till deras webb-shop....

Nog med klagan nu, över till det musikaliska där det mesta som förväntat var på topp.

Först ut på stora scenen blev Anekdoten, ett av mina absoluta favoritband, som jag nu äntligen och för första gången fick se live. Och vilken start på resan det blev! Min förväntans belöning blev ett mäktigt och suggestivt framförande av låtar, mestadels från deras senaste platta och inför en riktigt fullsatt publik. Den kraftfulla musiken med det ständigt närvarande vemodet som de levererar kan jag bara inte motstå. Stämningen i musiken skapas mycket av deras Mellotron som Anna Sofie Dahlberg fick att gå varm, den är verkligen ”kungen” av alla instrument. Jag tror säkert att många i publiken som av en eller annan anledning missat Anekdoten tidigare nu rejält fick upp öronen för deras musik. Framträdandet och publikreaktionerna bådar ytterst gott för vår Slottsskogsfestival i Göteborg i augusti då de kommer och gästar oss.

Efter Anekdoten så gick jag för att se Colins of Paradise på lilla scenen. De spelade någon sorts funkig souljazz som ibland påminde lite om Portishead men som kanske inte riktigt var min ”cup of tea” för kvällen. Sångerska i bandet var förresten Bobbie Watson som sedan skulle visa sig vara sångerskan i Comus! Starkaste minnet av deras framträdande var nog rytmsektionen, deras basist och trummis hade suverän förmåga att lira svängigt.

Senare på lördagskvällen var det dags för det som verkade vara största bandet för de flesta på resan, Opeth. Jag tillhör väl den generation av musiklyssnare som kanske inte i första hand åkte med för deras skull, men jag har verkligen inget att anmärka på när det gäller deras spelning. Jag har kanske inte så många preferenser till deras musik men de är avgjort skickliga musiker, hade bra låtar och det lät ljudmässigt väldigt bra, lämnade nog inget i övrigt att önska. Enligt vad jag kunnat läsa på nätet så här i efterhand tycks också deras publik och fans ha uppskattat framförandet.

När Opeth avslutat sin spelning var det åter dags för ”The Old Port”-scenen igen för något som i programmet kallades för ”Open stage”. Döm om min förvåning när jag fick se de gamla hårdrocksröjarna Solid Ground igen. De var med på förra kryssningen och var precis lika bra denna gången. Deras låt ”Yes, no” är ju en riktig favorit, refrängen fastnar direkt och det tyckte publiken också som sjöng med av hjärtats lust.

Tillbaks till ”Atlantis-scenen” igen för resans största behållning! Det blev för min del helt otippat Trettioåriga Kriget som jag egentligen inte hade några förväntningar på alls. Nog hade jag lyssnat på dem tidigare, men inte direkt fastnat för deras musik. Nu blev de helt plötsligt den bästa akten av alla på resan. Maken till tigt och konsekvent spelning är svårt att finna och de äldre gentlemanerna i bandet framförde sin musik med stor kraft och förmedlade en enorm musikalitet och spelglädje. De tycktes trivas enormt bra på scenen och jag fick verkligen upp öronen för hur bra deras låtar är. Blev akut tvungen att köpa tre av deras skivor på söndagen... dessutom har sångtextförfattaren Olle Thörnvall givit ut en bok om bandet som är både intressant och läsvärd.

Efter ”Kriget” så tog jag en snabb sväng för att kolla av vad Qoph hade att bjuda, men på grund av trängseln så avstod jag att stanna kvar, tog istället det lugnt i hytten en stund. Har därför inte så mycket att säga om dessa herrars kvaliteter.

Så var det slutligen dags för sista akten i lördagens utbud, de två bekantingarna från förra kryssningen, Mats Öberg och Morgan Ågren. Den gången ingick de i Mikael Ramels kompband, men nu kom de som sig själva tillsammans med basisten Gustaf Hielm och gitarristen Fredrik Thordendahl (Meshuggah), Ia Eklundh, också gitarr (Freak Kitchen) och Lasse Hollmer (Samla Mammas Manna) på dragspel! ...För övrigt verkligen en udda kombination... kanske skulle det bli som i ”Lindeman”-sketchen om Trindeman Lindeman, ...punkdragspel...? Tydligt är att i Mats och Morgans musikaliska värld finns det inga gränser eller omöjliga kombinationer. Och trots den sena timmen så gav dessa ”totalmusiker” järnet och verkligen sprutade av energi och spelglädje. Tyvärr var jag nu ganska trött, orkade inte hålla ut för att se hela deras framträdande utan gick och lade mig vid halvtid. Missade därför Lasse Hollmers dragspel, men var iallafall med under Fredrik Thordendahl och Ia Eklunds gästinhopp. Har dock sett klipp på Youtube då Lasse Hollmer spelade och det funkade tydligen helt utmärkt.

Efter att ha tagit det lugnt och sofat i sängen under söndagsmorgonen beslöt mitt rese-sällskap och jag att vi skulle gå i land i Helsingfors för att äta frukost. Men staden var i det närmaste öde, vinden blåste kall och allt var stängt sånär som på ett par hamburger-ställen. Så det blev burgare/salladsfrukost, inte riktigt vad vi hade tänkt oss, men gott för oss hungriga var det iallafall.

På kvällen var det så dags för det som jag hade förväntat mig mest av, dubbelorganisterna Bosse Hansson och Eric Malmberg med trummisen Niklas Korsell. Tänk att få se och höra legenden från Hansson & Karlsson och de klassiska skivorna ”Sagan om ringen”/”Trollkarlens hatt” spela livs levande! Och inledningsvis var det onekligen ganska magiskt och man kunde känna sig lite trollbunden av soundet. Men tyvärr måste jag säga att det till min besvikelse inte hände så mycket mer under deras framträdande. Det hela blev rätt misslyckat, musiken kändes lam, odistinkt och saknade bitt. Som jag minns det kändes det bara som oändliga jamsessions på orglarna som avlöste varandra i någon sorts murrig, halvhyfsat svängig cocktailjazz. Det gick heller aldrig att avgöra vem som spelade vad. Tyckte stundtals lite synd om trummisen som nog inte hade en helt lätt uppgift att försöka variera sig under allt jammandet. Som sagt så blev det till en klar besvikelse, men jag fick i alla fall se Bo Hansson live och det han gjorde på 60- och 70-talen har ju helt klart satt väldigt djupa spår i mig.

På kvällen var det så dags för det som jag hade förväntat mig mest av, dubbelorganisterna Bosse Hansson och Eric Malmberg med trummisen Niklas Korsell. Tänk att få se och höra legenden från Hansson & Karlsson och de klassiska skivorna "Sagan om ringen"/"Trollkarlens hatt" spela livs levande! Och inledningsvis var det onekligen ganska magiskt och man kunde känna sig lite trollbunden av soundet. Men tyvärr måste jag säga att det till min besvikelse inte hände så mycket mer under deras framträdande. Det hela blev rätt misslyckat, musiken kändes lam, odistinkt och saknade brett. Som jag minns det kändes det bara som oändliga jamsessions på orglarna som avlöste varandra i någon sorts murrig, halvhyfsat svängig cocktailjazz. Det gick heller aldrig att avgöra vem som spelade vad. Tyckte stundtals lite synd om trummisen som nog inte hade en helt lätt uppgift att försöka variera sig under allt jammandet. Som sagt så blev det till en klar besvikelse, men jag fick i alla fall se Bo Hansson live och det han gjorde på 60- och 70-talen har ju helt klart satt väldigt djupa spår i mig.

Emma Nordenstam var också en bekant artist från förra kryssningen och henne fick jag se igen på lilla scenen. Denna gången hade hon dessutom hjälp av Nicklas Barker från Anekdoten på Mellotron, vilket verkligen passade in i hennes sound. Jag älskar oerhört mycket hennes vackra, men ack så sorgsna låtar, tyvärr passade nog varken scenen eller publiken hennes sköra röst och sånger denna gången. Framförallt var det lite för stökigt i omgivningen när hon framträdde, dessutom hade hon både problem med sina stämband och med sina monitorer. Hoppas jag får se henne igen under lite bättre förhållanden för det är hon värd.

Nu blev det äntligen dags för den stora sensationen, det kryssningen till ära återförenade bandet Comus, på "Atlantis"-scenen. Detta för mig tidigare helt okända och tämligen obskyra band har tydligen inte uppträtt ihop sedan 1972! Genremässigt är de rätt svåra att placera in i något fack, men enligt texten som bifogas deras på CD återutgivna första skiva, "First Utterance", kallar skivsammlarexpertisen deras musik för Acid Folk med psychedeliainslag. Deras låttexter handlar om så upplyftande saker som våldtäkt, mord, offrande och psykisk sjukdom, och även musikaliskt får man nog anse att de är lite mer krävande än vad som kan betecknas som "vanligt". (För övrigt kan man ju nämna att deras violinist Colin Pearson senare producerade gruppen Alphavilles hit "Big in Japan". Här kan man verkligen tala om musikaliska ytterligheter.)

Enligt uppgift så var visst deras medverkan också en förutsättning för att denna kryssningen skulle bli av, och tydligen krävdes det hela fem månaders betänketid innan de svarade ja!

Men nu stod de på scenen och många var de som hade bokad biljetten enbart för deras skull, kanske skulle detta bara vara en engångsföreteelse....

Inledande "Song to Comus" och resten av deras låtar visade helt klart på att det inte spelar någon större roll att man inte har spelat ihop på över 35 år. Och som avslutning spelade de dessutom cover på en av mina absoluta Velvet Underground-favoriter, "Venus in Furs". Jag kunde inte annat än att andäktigt beundra deras enorma spelskicklighet, intensitet och musikalitet.

Publiken visade också verkligen sin uppskattning och bandet själva hade nog inte förväntat sig ett så pass entusiastiskt mottagande. De framhöll gång på gång hur glada och rörda de var över publikens glädje. Och man måste nog säga att just detta förefaller vara ett av kännetecknen för publiken på dessa kryssningar, en enorm och i det närmaste ofattbar hängivelse för de artister och musiker som uppträder.

Efter totalupplevelsen som Comus levererade så kändes PIU helt rätt. Deras lätta och akustiska folkrock-betonade musik gav mig ganska många 60-talsvibbar. Första låten fick mig genast att tänka på Jefferson Airplanes mer akustiska sidor och även svenska Turid dök upp i mina tankeassociationer.

Nu började söndagskvällen bli sen, men fler band fanns fortfarande kvar att se. Jag styrde därför mina steg mot "Atlantis"-scenen igen och Katatonia, men deras gothmetal tilltalade mig inte riktigt. Har väl själv lite svårt för att erkänna det, men är troligen lite för "gammal" för att uppskatta deras musikaliska koncept.

Gick i stället tillbaka till lilla scenen och gruppen Plankton som passade mig betydligt bättre. De spelar en instrumental, lite gammaldags rock med mycket 70-talsstuk. Stundtals lät det rätt likt vissa svenska prog-band som var aktuella på den tiden, tänkte också en del på det lite mer nutida svenska bandet Dungen.

Sista bandet ut på söndagsnatten blev slutligen det sedan 2004 återuppståndna brittiska bluesrockbandet Leaf Hound, som har sina rötter i det sena sextioalet. Hade aldrig hört talas om dem förut, men de rockade verkligen loss trots den sena timmen. Den karismatiske sångaren Pete French var riktigt på brettet och backades upp av en verklig powertrio som utan pardon öste på i klassiskt "heavy" 70-talsrockmaner. Oerhört bra och väl värt nattsuddet, jag kände mig som förflyttad till min ungdoms pojkrum igen... Efter en koll på internet av Pete French "gamla synder", så visade det sig att han är en verklig legend i rocksammanhang. Förutom att han varit med i flertalet mer eller mindre kända band under 60-talet, och sedermera naturligtvis också första versionen av Leaf Hound, så är han även känd från bland annat Atomic Rooster och Cactus under 70-talet.Och enligt vad jag kunde läsa på en webbsida så sökte han visst också jobb som sångare i Manfred Mann's Earthband, Uriah Heep och Deep Purple (Coverdale fick visst Deep Purple-jobbet).

Men som det är här i världen så har allt en ände och ett slut, så även denna resan, Mellotronens 21-årsfest med alla dessa fantastiska musikaliska upplevelser. Med tunga steg och en trist tomhetskänsla i kroppen var det till att åter gå iland. Trevligt nog så gav skrivandet av denna texten många minnen åter, filmade dessutom 3 1/2 timme med min lilla DV-kamera som jag så fort tiden medger skall försöka redigera ihop till en skön återblick att titta på tills den riktiga Melloboat-dvd:n kommer....

Och som sagt, jag hoppas verkligen att Stefan Dimle och Mellotronen-gänget återkommer med en ny kryssning 2009! Jag kommer att vara bland de första som bokar biljett!!!

Jag och mina barn (Mikael 18 & David 20 år) tog bilen och åkte över Öresundsbron till Köpenhamn. Vi hade verkligen sett fram emot detta länge.

Efter en dag på Ströget närmade sig konserten. Vi hittade "The Rock" direkt. Det låg väldigt centralt, runt ett hörn från Ströget.

Vi fick komma in tidigare och ovanifrån se soundcheck. Kingdom var inte där, men vi fick lite låtinformation eftersom mickarna testades genom att dom gapade "Mother" och "Get it On". Vi satt längst upp på en trappa och såg ner på soundchecket när vi hörde ett humoristiskt "Good evening, ladies and gentlemen!" till oss. Det var frontmannen Lenny Wolf himself som checkade in med sitt handbagage efter flygturen. Mikael fattade sig snabbt och frågade Lenny om man kunde få lite autografer.

– Ge mig fem minuter, svarade Lenny.

Efter fem minuter kom han tillbaka och satte igång att skriva autografer.

Nu var det inte lite autografer det var snack om. Mikael hade med sig en affisch, viny singlar, alla Kingdom Comes CD-omslag, Lennys soloskivor med mera. Dessutom hade han övertygat mig att ta med mina CD-omslag också!

Stackars Lenny stod närmare en kvart och skrev. Vi har till och med hans namnteckning på våra plånböcker! Lenny var på gott humör. Han berättade att han åkt på en förkylning och att vi fick ursäktas om han inte fixar alla toner som vanligt.

Efter att vi fått autografer så gick Mikael med plastpåse sönder när han la i alla grejor. Han gick för att fråga om någon på stället hade någon att ge till honom. Då stötte han på Lenny igen som ville bjuda honom på te.

Go inledning på kvällen alltså.

Ja just det, det var ju konsertrecension jag höll på med...

Det var när vakterna bad oss att gå ut för att komma in rätta vägen som vi märkte hur mycket folk det var. Kön utanför slingrade sig en bit runt hörnet mot Ströget. När vi väl kom in igen så såg vi till att hamna bland dom som var längst fram.

Bandmedlemmarna gick på scen till de inledande effekterna i "Gotta Move Now", öppningsspåret från näst senaste CD:n "Perpetual". Här snackar vi tung rock! Fortsättningen "Only Rainbows Know" är inte heller lite tuuuung. Det är helt omöjligt att inte gunga med.

Sen fick vi klassikern "Get It On" från första skivan. Jag tänkte på hur långsam den låten är egentligen och gissa vad det blir då...håll i er...det blir sviiintuuuuungt!

Nästa låt blev "Slow Down", men trots sitt namn så höll den ungefär samma tempo som "Get it On". Dessa låtar påminner ganska mycket om varandra. Långsam kraftfull riffrock.

Jag blev positivt överraskad över hur sanslöst bra bandet var live.

Frank Binke var som ett vilddjur på basen. Han var liksom ett med basen.

Det blev väldigt effektivt med tanke på att basen är väldigt viktig i deras musik. Erik Foerster på solgitarr skojjade och showade sig genom hela showen. Trummisen H. Thiesbrummel (ja, dom är tyskar) skötte sitt jobb bra, förutom en gång då han faktiskt tappade takten, vilket genererade att Lenny vände sig om undrande. Löneavdrag?

"Should I" från tredje CD:n blev femte låt. En favorit för mig. Jag vågar inte skriva ordet tungt en gång till så jag gör inte det... Men den är melodiös också!

Sen var det nästan för bra för att vara sant. Ännu en av våra favoriter direkt på: "Mother". En lite udda låt som bygger mycket på sina effektljud i kombination med hårda gitarrer.

Nu var det inte tungt längre, nu var det blytuuuungt !

Så var det dags för en ballad. En lite bluesig sak från första skivan som var en hit på slutet av 80-talet: "What Love Could Be". Inte fel mellan riffrockandet.

Dom avslutade konserten med två till låtar från första skivan: "Pushing Hard" och "Living out of Touch". Den första är vråckrock och en perfekt livelåt.

Men här märkte man av Lennys förkylning. Han vågade inte upp i dom högsta tonerna. Men det fixade vi i publiken åt honom.

"Living Out of Touch" är absolut en av deras bästa låtar.

Det är väldigt mycket Led Zeppelin över dom här låtarna och Lennys sång stärkte den känslan.

Jag har goda minnen till dom här två låtarna. Dom inleder första plattan fast i omvänd ordning. Jag jobbade på fabrik när den här skivan kom och jag satte alltid på den när jag började jobba klockan 6 på morgonen för att vakna. Jag blev helt klarvaken efter en minut in på ”Living”. Efter 30 sekunder in på ”Pushing Hard” jobbade jag bäst på hela bygget.

Extranummer blev titelspåret från nya CD:n: ”Aint Crying for the Moon”. En ganska lång låt som börjar som ballad, men som blir tyngre en bit in i låten. Det var faktiskt enda låten från nya CD:n.

”Do You Like It”, den snabba hårdrockshitten från andra skivan, avslutade den här konserten. Den innehöll en duell mellan Lenny och sologitarristen Erik. Erik spöade Lenny, men publiken älskade sin Lenny så han kan nog ändå utse sig som vinnare. Vi i publiken försökte ropa in dom en gång till med hjälp av orden ”Twilight Cruiser”, förmodligen deras bästa låt. Men den låten får vi kanske nästa gång. Vi var medvetna om att det skulle bli en kort spelning med tanke på att det var två headliners. Efter Kingdom Come spelade nämligen Dokken. Men eftersom vi alla tre tycker att det bandet är något av det sämsta och patetiska inom hårdrocken som existerat så åkte vi hem efter Kingdom. Glada och nöjda efter en tuuuuung kväll!

Lars Nyrén

Siena Root

“Far From The Sun”

(Transubstans Records 2008)

Mikael Bennerhed har vid ett flertal tillfällen viftat med bandets förra platta “Kaleidoscope”, men av någon anledning blev det aldrig av att jag lyssnade. (Fast jag minns det läckra omslaget!)

Nu sitter jag här med stockholmsbandets tredje fullängdare och ska antligen få kolla in dem ordentligt. Det räckte med någon halvminut för att inse att det här var riktigt bra. Retrorock som låter tidigt 70-tal har nästan blivit en egen genre nu. En del lyckas sämre och andra bättre, men få lyckas så här bra. Låtarna är ganska varierade med allt ifrån tung rock till mer meditativa stunder, fast betoningen ligger ändå på groovig rock. Man hör tydligt att arrangemangen är genomtänkta. Vet inte vilka influenser grabbarna har men visst tänker man på Zeppelin och tidiga Purple här och där. Fast Siena Root är kanske bredare. Här finns både munspel, flöjt, orgel och till och med sitar. Svårt att plocka ut en enskild låt, men avslutande ”Long Way From Home” är en tio-minuters rysare!

En sak som alltför ofta gäller nya band är att det brister på sången. Så icke här! ”Far From...” borde tilltala en stor skara och personligen kan jag lätt föreställa mig Siena Root på Slottsskogsscenen nästa sommar. Oj, vad det skulle gunga.

Nyskapande? Nix.

Kvalitet o känsla? Det kan ni slå er i backen på!

Dennis Jacobsson

26

Maggie Reilly

Reataurang Pegasus, Åbytravet, 080323

Mölnålsbon Tony Jadermark har börjat anordna konserter. Han saknade Maggies autograf har han berättat för mig. En härlig inställning – eller hur!

Lite konstigt var det ändå att sitta på Åbys restaurang och se ner på artisten. Själv tyckte hon att det var underligt att titta upp mot publiken. Tanken är, i vanliga fall, att alla skall kunna följa loppet ute på travbanan.

Många vänner valde tyvärr bort konserten på grund av det höga priset. 300 kronor var lite väl saftigt för en artist som inte är så känd.

Däremot var det väldigt trevligt. Maggie satt precis nedanför oss och skrev kvällens låtlista inför spelningen. Bandmedlemmarna gick förbi och snackade lite med publiken.

Maggie Reilly är mest känd för sina arbeten med Mike Oldfield och det var ju ett tag sedan. Men den underbara stämman som sjöng bland andra ”Moonlight Shadow” håller än. Hon är snart 52 år nu, men låter precis som förr.

Hon plockade en hel del från sina soloskivor och avslutade spelset ett med sin största sololåt ”Everytime We Touch”. Den hamnade förresten på topplistorna en tredje gång för ett par år sedan med Casada.

Men det är faktiskt inte för hennes solokarriär som jag och min fru tog oss dit. Vi ville ju avnjuta Mike Oldfields magnifika poplåtar.

Och näst sist i första spelset fick vi första Oldfieldaren : ”Family man”, en riktig läckerbit som bandet fixade bra. Basisten såg ut som Jonas Reingold (Flower Kings) i sin hatt och hade lite liknande spelstil om än lite mer tillrättalagt.

Efter pausen så startade dom med Oldfieldlåten ”Foreign Affair”. Det var faktiskt ett bättre arrangemang än på skivan, där den är lite tjugitig.

Som tur väl var så hettade det till emellanåt.

Egna låten ”Adelena” var en riktigt skön-tung-blues-rock som avslutades med underbart gitarrspel. Hon är liksom inte känd för att rocka fett direkt...

Några slöa coverlåtar drog till exempel ner betyget en aning.

Hon vände ryggen till under instrumentala partier och lät bandet glänsa, på gott och ont.

Hon tog även några låtar från nya CD:n ”Rowan” som består av traditionella folksånger samt några egna låtar. Trummissen fick leka rejält i en av dom låtarna.

”Moonlight Shadow” avslutade konserten och det märktes att det var LÅTEN som alla väntat på.

En gång till skrek alla, så bandet fick gå ”ner” till scenen igen. Vill ni ha den låten en gång till eller en annan, frågade Maggie och vi var några stycken som skrek ”To France” och så fick vi vår fjärde Oldfieldlåt.

Sammanfattning så var det en lättsam och trevlig konsert.

Vi hade ju faktiskt inte förväntat oss några svårare Oldfieldalster.

Efter konserten fick vi oss en pratstund med henne och hon skrev autografer.

Lars Nyrén

RPWL
”The RPWL Experience”
(InsideOut/Border)

Tyska RPWL släpper sitt sjätte album på åtta år, ”The RPWL experience”, 3 mars och tar, enligt pressreleasen, nya grepp efter att ha fulländat sina ideal på senaste albumet ”World Through My Eyes” 2005. Jag köpte själv deras andra CD ”Trying to Kiss the Sun” redan 2002 och har haft många trivsamma

stunder med den. Det var därför med spänd förväntan jag tog mig an den nya plattan. RPWL har haft ett rykte om sig som Pink Floyd-kloner, vilket av bandet säkert upplevts som en belastning; ”We are a german band who try to play the music of Pink Floyd” som de ironiskt sjunger i ”This is not a prog song”. Visst finns en estetik i bandets klangvärld och låtbyggen som har tydliga PF-referenser, men jag tycker RPWL:s musikaliska universum har många fler dimensioner.

”The RPWL Experience” radar upp en räkka charmiga låtar med en mångfald av musikaliska associationer. Den nästan tio minuter långa ”Silenced” inleder och den låter just mycket klassiskt RPWL. Snygga melodier, ett lite tyngre riff, behagligt halvt tempo, Yogi Långs melankoliska stämma. Det är ganska lättillgänglig, melodisk prog med rena linjer och behaglig ljudbild. Halvvägs in i låten väcker bandet mig med ett ganska vasst keyboardsolo och några desperat skråniga talade texttrader. Hmm...här kommer tydligen de nya greppen. Några snygga instrumentalpartier tar vid och leder låten mot en kraftfull avslutning. En bra start!

Så kommer ”Breath In, Breath Out” och, hoppsan, här kommer en låt som Coldplay skulle bjudit bra för, eller som Steven Wilson skulle vilja trycka in på sitt nästa album med Blackfield. Melankolisk pop med progressiva vibrationer. Jag småler och njuter. Men vad händer nu? ”Where Can I Go” släpar sig igång med ett klingande 7-ackord och jag tror George Harrison återuppstått. Starka Beatlesvibbar i versen och en refräng som lyfter. Kul. Tyvärr mixas en amerikansk TV-predikant in och hans hysteriska predikande – en tacksam sak att häckla i en samhällstillvänd text – vävs in i låtens ganska intetsägande avslutning. Synd på en så rar ärtä.

Nästa låt är en cover på Bob Dylan-låten ”Masters of War”, en stark antikrigssång, som i RPWL:s tappning doftar mycket Roger Waters och Pink Floyd. Det är kraftfullt, vackert och övertygande. På denna tunga pjäs följer plattans roligaste låt, ”This is Not a Prog Song” – en snyggt gjord, rak popdänga med härligt vass text som är en krokig vänster mot bandets belackare inom ”förståsigpå”-kåren – alltså vi recensenter och andra tyckare i musikbranschen.

Långsam, melankolisk och tung med svävande sång trycker sedan ”Watch Myself” igång. Emo-prog kanske är en bra benämning. Återigen dyker såväl Coldplay som Blackfield upp i mitt referensregister.

När därefter Karlheinz Wallners akustiska gitarr och Yogis sång ensamma inleder ”Stranger” förändras plattans sound och ger helt plötsligt en ny närvaro och ett personligt tilltal. En skön kontrast till ”the wall of sound”, som kännetecknat flera av de tidigare spåren på skivan. Stillhet och skörhet. Så strömmar skrämmande ljud in i bilden och låten ändrar karaktär, men återvänder, fast nu mer som rock än visa. Jag tycker om det.

RPWL vill något även med sina texter, som överlag håller hög klass. Musiken är en förstärkning av budskapet, säger de själva. Nästa låt ”Choose What You Want To Look At” exemplifierar detta väl. Kritiken mot det kommersiella och självbespeglande samhället är aggressiv och skarp – liksom musiken. Jag skulle dock hellre nöjt mig med att läsa texten, för musikaliskt är detta plattans bottennapp.

RPWL rätar dock upp skutan på plattans sista låt, en melodisk och kraftfull ballad som låter, ja kanske lite Pendragon, men mest RPWL.

Sammantaget tycker jag ”The RPWL Experience” bjuder på en rik kompott av melodisk prog med popkänsla. Det är lättlyssnat utan att vara banalt och jag faller lätt för Pink Floyd- och Beatlesdoftande praliner i snygg förpackning.

Hans-Åke Höber

Return To Forever
“Hymn Of The Seventh Galaxy”
(Polygram Records 1973)

Keyboardisten Chick Corea var en i det gamla järngänget som kickade igång hela fusiongrejen på Miles Davis klassiska och underbara ”Bitches Brew”. Liksom resten av de gubbarna gick han vidare med en egen lång karriär. Förutom en hel radda plattor i eget namn så gav hans band Return To Forever ut sju plattor åren 1972-77. Denna brukar nämnas som en klassiker bland dessa.

Hela plattan är instrumental och borde passa progfreaks ypperligt bra. Improvisationerna verkar lysa med sin frånvaro vilket jag personligen tycker är synd. Det hela är istället mycket arrangerat och strukturerat. Tänk Moerlens Gong när det är som intensivast. Eller kanske när Flower Kings kör ett intrasslat stick i en låt...fast hela tiden. Låt två, ”After The Cosmic Rain” påminner väldigt mycket om Zappas ”RDNZL”. Undrar om han inte lyssnat på detta?

Lite mer luft i musiken och några tydligare soloutflykter hade gjort susen. Men det ska ändå sägas att den här kvartetten levererar. En platta där det händer grejor och det är självklart snuskigt tight. Klassiker? Tja, vi skriver väl under på det trots allt.

OBS! Ej att förväxlas med en av Coreas soloplattor som för förvirringens skull också heter ”Return To Forever”.

Dennis Jacobsson

Arjen Anthony Lucassen - intervju (av Benjamin Nohynek)

Projektnamnet Ayreon är synonymt med Arjen Anthony Lucassen, holländsk multimusiker och kompositör par excellence. Efter sina många år som musiker i hemlandets toppakter Bodine och Vengeance lät Arjen sitt soloprojekt brisa 1995 med albumet "The Final Experiment". Sedan dess har han givit oss "Actual Fantasy", "Into The Electric Castle", "Universal Migrator" och "The Human Equation", vid sidan om de många sidoprojekt i vilka han varit involverad/pådrivande.

Musiken har alltid varit en storartad blandning av prog, folk och tre decenniers tung rockmusik, och gästartisterna oräkneliga.

I januari släpper Ayreon sin nya skapelse, en dubbel med den udda titeln "01011001", där vi bland gästerna (Jörn Lande, Simone Simons, Hansi Kürsch, Bob Catley, Steve Lee, Ty Tabor, Anneke van Giersbergen, Floor Jansen...) märker våra svenska stoltheter Tomas Bodin, Daniel Gildenlöw och Tom Englund. När Arjen besökte Götet fick sig ArtRock en pratstund om dessa, om sämre tider och naturligtvis om albumet i stort.

Arjen, senast vi samtalade var Ayreon aktuellt med "The Human Equation". Hur ser du på det verket idag?

- Jag står fortfarande bakom albumet till hundra procent, och jag tycker verkligen om skivan, men idag kan jag se dess brister. Många har sagt att historien är för lättbegriplig och det håller jag med om. Den lämnade inte så mycket över till fantasin. Sedan var ljudet lite för kallt och sången för långt framskjuten på kompets bekostnad.

Själv gillade jag att historien inte utspelade sig i rymden, utan i en människas inre tankar.

- Jo det har du ju rätt i. Många kände igen sig i storyn. Folk som haft en sträng pappa eller blivit mobbade i skolan. Till och med sådana som legat i koma har berättat att de kände igen sig.

Ditt nästföljande projekt var av en helt annan karaktär...

- Stream of Passion skulle från början ha blivit Marcela Bovios soloskiva, men när bandet satts ihop tyckte alla att jag borde vara med eftersom jag skrivit låtarna och visste hur man gjorde saker och ting. Så jag hängde med på ett par turnéer, men var sedan tvungen att lämna dem för Ayreons skull. Det var helt enkelt omöjligt att hinna med båda. Samtidigt hoppade andra gitarristen Lori av; hon är min manager numera. Men de andra fortsätter med nya gitarrister.

Vad jag förstått fick du problem i ditt privatliv efter det.

- Det är ingen enkel match att leva ihop med en musiker. När jag var hemma befann sig mina tankar ändå långt borta i låtarnas värld.

Min fru orkade inte längre. Hon lämnade mig, och jag återgick till mitt gamla liv med fester och brudar. Men det var inte roligt längre, inte som för tjugo år sedan. Så jag sjönk stadigt ner i en djup depression, och tänkte att "det här är slutet". Jag ville helt enkelt inte leva längre. Men så fick jag piller av en läkare, och sakta men säkert kom jag på fötter igen. Numera känner jag mig hundra procent lycklig i studion.

Har depressionen färgat av sig på nya Ayreon-verket?

- Absolut. Skivan är mycket mörkare och tyngre än "The Human Equation". Den var visserligen också mörk, men hade i alla fall ett lyckligt slut!

Nu när vi nått fram till dagens huvudämne måste jag fråga – vad fan heter skivan?!

- Hahaha! Jag kan förstå att titeln är bökig, men du får gärna uttala titeln "Zero One"!

Vilket är temat denna gång?

- Albumet är en sorts fortsättning på "Into the Electric Castle". Där har vi figuren Forever från planeten Y. På den planeten har man lyckats skapa sig evigt liv, men vad har man för glädje av det, när det skett på bekostnad av alla mänskliga känslor? Man känner ingen fara, ingen skräck, ingen glädje, ingen kärlek...

Och på "Zero One"...?

- Då förklarade jag aldrig riktigt hur allt gått till, men det gör jag här. Invånarna på Y har gjort sig helt beroende av maskinerna för att överleva, och jag ser samma tendenser här på jorden.

Hur då?

- Datoriseringen. Allt går fortare och blir enklare, men är detta verkligen till det bättre? Samtidigt tycker jag vi ska fortsätta sträva mot stolta mål, och jag hatar artister som predikar.

Som till exempel...?

- Jag älskar ju 60-talsmusik, men jag tycker Bob Dylan och John Lennon ibland går till överdrift i sina predikningar.

Samtidigt predikar du själv!

- Sant! Men mina skivor kan även ses som rena science fiction-historier. Det är som med Star Trek, som är ren SF-underhållning, men i vartenda avsnitt finns ett djupare meddelande om hur vi lever på jorden.

Låt oss återgå till albumets musik. Har du skaffat dig några nya influenser sedan sist?

- Jag har varit och sett Rammstein live, och deras show influerade mig mycket, även om ju Ayreon låter helt annorlunda. Jag lyssnar mycket på Katatonia, och alla medverkande Ayreon-sångare influerar mig stort.

Menar du att vokalisterna kan påverka Ayreon, att allt inte är bestämt av dig på förhand?

- Jag skickar iväg låtarna med min egen guidesång, men jag ber alla sångare enträget att komma med egna idéer. När de sjunger in sina saker har de full frihet att sjunga precis som de vill. Fast det har inte alltid varit så. I början ville jag ha allt precis som jag bestämde. Detta är något jag fått lära mig under åren.

”01011001”, eller ”Zero One” presenterar några svenskar. Om vi tar dem en och en skulle jag vilja börja med keyboardisten Tomas Bodin.

- Tomas solo är mitt absoluta favoritsolo på hela albumet. Första gången jag lyssnade tyckte jag det lät helskumt. Men så lyssnade jag igen och igen. Nu kan jag inte sluta! Jag har sett The Flower Kings tre eller fyra gånger och älskar Tomas sound. Det är så organiskt, så mänskligt. Tomas har en väldigt egen stil. Spelar han på en Moog exempelvis – vilket han gjorde här – blir han ändå aldrig någon Rick Wakeman- eller Keith Emerson-kopia. När jag mailade honom tackade han ja på direkten och tyckte det var en stor ära att få vara med. Själv hoppas jag verkligen på att få en inbjudan av Tomas inför hans nästa soloskiva.

Finns det någon chans att du värvar Roine Stolt eller Hasse Fröberg till en framtida Ayreon-skiva?

- Det tror jag säkert, men en sådan person som Roine är säkert alldeles för upptagen redan som det är.

Sedan har vi Daniel Gildenlöv.

- Daniel var desto mer svårövertalad. Många tror ju att Ayreon är ett larvigt band som sjunger om barbarer, romare och drakar. Men så skickade jag Daniel ett par låtar, och dem gillade han verkligen. Jag åkte upp till hans studio och förväntade mig en mörk, genomseriös person. Pain of Salvations musik är ju sådan. Men Daniel är en clown! Vi hade så oerhört mycket kul under de två dagarna jag hälsade på. Med skivan medföljer förresten en dokumentär-DVD om hur plattan blev till, och där har vi tagit med en massa dråpliga sångmissar. Många av dem är Daniels!

Och så Tom Englund.

- För många år sedan skrev Tom till mig och frågade om inte jag ville producera en av Evergreys skivor. Jag svarade honom att Evergrey redan låter helt fantastiskt, och att jag ändå inte producerar andra band. Jag är för mycket kontrollfreak för att kunna samarbeta med andra! Men nu hörde jag av mig till honom istället, och Tom var redan på förhand säker på att han skulle älska låtarna.

En svensk som däremot lyser med sin frånvaro är omslagsdesignern Mattias Norén...

- Ja, det är första gången han inte är med. Ayreon handlar om att ständigt ge okända talanger en språngbräda, och den här gången gick jobbet till en colombian. Men Mattias måste vara världens snällaste man. Han förstod precis vad jag menade, och skickade till och med ett uppriktigt ”lycka till”-mail till den nya killen. Och så är naturligtvis Mattias en enorm begåvning på det han gör.

Frågan alla ställer – när kommer Ayreon att turnera?

- Den här gången har jag 25 gäster, så det finns inte en chans i världen att sjösätta en turné!

Men känner du inte suget efter att lira live?

- Jag känner suget efter att möta fansen. Men jag var en turnerande musiker i tjugo år och längtar verkligen inte tillbaka till det. Numera vill jag SKAPA!

Slutligen, blir det någon fortsättning på Strange Hobby, ditt enmansprojekt som bandade gamla örhängen från 60-talet?

- Jag skulle vilja, men det verkar inte som någon gillade skivan. Utom du då! Fast jag gör nog nåt liknande igen, fast då blir det 70-talslåtar!

Benjamin Nohynek

**Ayreon
“01011001”
(InsideOut/Border)**

Ayreons sjunde album är här. Herr Ayreon själv, Arjen Anthony Lucassen, spelar som vanligt allt möjligt själv & har tagit hjälp av Ed Warby på trummor. Vid första snabba genomlysningen tyckte jag att det lät samma som vanligt. Det kan bli lite enformigt ibland. Men strax kändes den här dubbel CD:n som något av det allra bästa som dom gjort.

Inledande ”Age of Shadows” är ett riktigt mästerverk. Mäktig symfonisk rock som efter cirka fem minuter trappas ner i ett otroligt vackert lugnt parti för att sedan dra igång igen. Andra låten ”Comatose” är fantastiskt snygg. Här var jag bombsäker på att David Coverdale

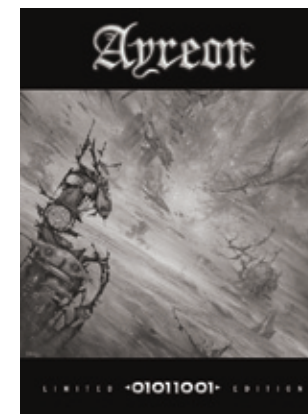
(Whitesnake) sjöng, men efter att ha läst vilka som medverkar så fick jag ge mig på den punkten. Istället är det en sångare vid namn Jörn Lande. Helt underbar röst !

Sångprestationerna är över huvud taget bättre än någonsin, och det säger ju inte så lite...

Några exempel på medverkande sångare: Bob Catley (Magnum), Daniel Gildenlöv (Pain of Salvation), Anneke van Giersbergen (The Gathering), Tom S Englund (Evergrey). Derek Sherinian (ex-Dream Theater), Tomas Bodin (The Flower Kings) och Jost van den Broek (After Forever) är alla med och spelar keyboards.

Vissa kanske tycker att Ayreons album är överproducerade, men jag är imponerad över hur väl alla ljud går fram och hur allt på ett självklart sätt passar in. Jag fick tyvärr inte med något texthäfte på min promo så jag kan inte gå in så mycket på texterna. Men det är dramatik som vanligt. Detta är en dubbel-CD som verkligen håller rätt igenom.

Lars Nyrén

FRANSKA KORT

Av Magnus Lundberg

Livet består inte bara av musikaliska prövningar, utan ibland måste man ha en dos av mildare slag också. Här är några av mina franska symfoniska favoriter från 70-talet då det verkligen ploppade upp en mängd bra grupper som spelade välgjord artrock. Det kan liknas vid en italienska vågen några år tidigare, många av grupperna liknar varandra, men i den franska vågen fanns mer av jazzrockfusion, elektroniska ljudexperiment, avantgardiskt oväsen och så dessa underbara väljudande symfonigrupper. Och många håller att lyssna på än idag, rätt långt ifrån dagens prog-metal (som jag också gillar). Några av grupperna har säkert tidigare recenserats i ArtRock, så det här blir väl en påminnelse då. Och så en annan sak också, jag kan absolut inte ett ord franska...

Sandrose **s/t 1972**

Här är en riktig klassiker, måste vara en av de fem bästa artrock-plattorna som släpptes i Frankrike på 70-talet. Inga ljudexperiment här inte, bara välgjord och varm symfonisk rock-musik, och med Rose Podwojny på sång (på engelska) gör att skivan får en lättillgänglighet som annars är ovanlig för musik från denna epok. Det blir dock aldrig riktigt mainstream, mest tack vare några välkomponerade låtar och så Jean-Pierre Alarcens flödande vackra gitarrspel. Några tidiga progressiva verk hade ju ofta drag av psykedelia, men något sådant finner man inte hos Sandrose, inte ens på 11:05 långa "Underground Session". Här finns istället några tillbakalutade stycken som lätt fastnar i minnet och för den som vill börja samla fransk symfonisk rock är det här en bra början.

Wapassou **"Salammbô" 1977**

Den här gruppens musik är rätt svår att beskriva. Man hörde definitivt hemma i den symfoniska skolan, uppsättningen innefattade synth, violin gitarr och med rätt enkla medel skapar man en massiv och mäktig ljudvägg av böljande och svävande vacker musik. Här finns också gott om klassiska referenser vilket gör Wapassou till en grupp i tiden, men man liknar ändå inte dom italienska mästarna som härjade samtidigt. Har man redan hört allt i musikkväg kan denna grupps tre första LP vara något att förundra grannarna med. Det handlar dock inte om någon avantgarde (för det fanns det gott om i Frankrike vid denna tid), utan snarare om unik och annorlunda symfonisk rock. Man släppte totalt fem LP och den här var nummer tre i ordningen.

Carpe Diem **"En regardant passer le temps" 1976**

En personlig favorit från denna gyllene period i fransk symfonisk rock är Carpe Diems första LP. Man släppte tyvärr bara två och denna första är deras bästa. Lite mer techno-baserad än de övriga kusinerna under denna epok och den varma symfoniska tonen som fanns hos grupper som Ange, Atoll, Pentacle, Pulsar etc är mer avskalad här till förmån för mer perfektion och välproducerad musik.

Att likna dom vid Yes vore att ljuga, men jag hittar ingen bättre jämförelse tyvärr. Gruppen känns inte speciellt fransk; en dragning mot samtida italiensk artrock kan anas. Inledande "Réincarnation" är superläcker modern och slickad progressive rock. Bara att tacka och ta emot!

Ange **"Au-Dela Du Delire" 1974**

Gruppen har oftast kallats för Genesis-klon eller teaterkonceptgrupp, men det gäller inte på den här skivan. Här är det symfonisk progressiv rock som gäller för hela slanten och något av det bästa som kom ut i Frankrike på 70-talet. Det innebar att Ange blev en av de ledande franska grupperna och fick många efterföljare, bland andra den mer mediokra gruppen Mona Lisa. Skivan är faktiskt ett litet mästerverk i sig själv, helt klart i Genesis-skolan, men inte på något sätt några plagiatörer. Underbar symfonisk 70-talsrock med både charm och innovativa lösningar och spelad av kompetenta musiker som leddes av Christian Decamps på keyboards, som också hade förmåga att skriva vinnande melodier. Avslutande titellåten på nio minuter är en favorit. Gruppen har släppt en mängd skivor och verkar ha överlevt alla trender.

Shylock **"Ile de fièvre" 78**

Att den här gruppen tillhör senare 70-talets våg av symfgrupper märks tydligt på soundet och produktionen. Ljudet är mer rent och välproducerat och gruppens musik är mer vågad än de tidigare franska artrockarnas långa symfoniska passager. Medlemmarna i Shylock är mer tekniskt begåvade och flinkare på sina instrument och att någon har jämfört dom med Steve Hacketts soloalster är inte förvånande. Gitarristen Frederic L'epée har ett skönt skramligt gitarrljud som passar musiken perfekt. Välgjord och komplex, men mycket lyssningsbar innovativ progressive rock från 70-talet, en pärla i sig. Titelspåret på 12:59 är verkligen en skön sak, synd att denna begåvade grupp bara släppte två skivor under sin karriär.

Arachnoid **s/t 1979**

En av de sista och mer okända artrock-grupperna är denna mycket tidstypiska franska skapelse. Man hade ärvt soundet från Ange, men polerat mer i ljudbildet och dragit in mer komplexitet. En mörkare ton gör att denna grupp känns kallare än den förut så varma artrocken från grupper som Atoll, Sandrose, Carpe Diem, Clearlight, Pulsar, Terpandre. Här finns mer drag av King Crimson, men Arachnoid blir aldrig några plagiatörer och experimenterar inte fullt så mycket, utan befinner sig fortfarande på säker mark. Här är dock inte frågan om något kommersiellt alster, det känns som om den symfoniska rocken balanserar hela tiden, och det finns något obegripligt underliggande i gruppens dynamiska musik. Ingen stor musik, snarare förunderlig.

**Genesis Samlingsbox 1983
– 1998 CD/DVD
(Virgin 2007)**

Den här boxen är gjord på samma sätt som 1976-1982 boxen. Varje skiva kommer som både CD & DVD.

DVD:erna är fullproppade med extramaterial såsom musikvideor från varje skiva, turnéprogram och medlemmarna intervjuas om den specifika skivan.

Skivorna kan avlyssnas som CD/SACD och på DVD:n får vi låtarna med liggande information till.

1983 kom skivan som kort och gott heter "Genesis". Den är absolut en av mina favoritskivor, inte bara med Genesis, utan totalt sett. När den kom så lät den väldigt fräsch och nyskapande. Och den låter fortfarande helt underbar, nymixad och allt. Dessutom innehåller den tre av musikkvällens starkaste låtar, nämligen "Mama" och "Home By The Sea"/"Second Home by the Sea". De två sistnämnda är egentligen en låt på närmare tolv minuter med ett helt fantastiskt instrumentalt parti. De har kört den live enda sen den kom. Dessa låtar ligger på sidan ett på LP skivan och däremellan har vi den annorlunda hitten "That's All".

På intervjun som ligger som extramaterial på DVD:n så säger medlemmarna att de tycker det är lite synd att låtarna på sidan två sällan uppmärksammas.

Nu är ju sidan ett helt fantastisk, men sidan två håller också hög kvalitet; till och med balladerna "Taking It All Too Hard" och "It's Gonna Get Better" svänger gott. "Illegal Alien" är en humoristisk låt som är lika mycket 10.CC som Genesis. "Silver Rainbow" och "Just a Job to Do" är två läckra låtar helt enkelt. Detta är en mycket annorlunda Genesis-skiva full med originella låtar.

Som extramaterial till den här skivan har vi "Mama tour rehearsal" som visar hela låtar från turnén, men tyvärr så är inte hela konserten med. Ljudet är inget vidare, det är filmat med en kamera och det är rätt dålig bild kvalitet, men det är väldigt äkta. Starkt att lägga en övning som extramaterial, och tänk vad värdefullt det är för oss fans.

De börjar med "Do Do"/"Lurker" som snyggt går över i "Carpet Crawlers". De fortsätter med "That's All", "Mama" och "Illegal Alien".

Från sistnämnda låten är steget ganska långt till ett medley med "Eleventh Earl of Mar", "Ripples", "Squonk" och "Firth of Fifth". Så gott! Sedan fortsätter de med "Man on the Corner" och lite överraskande med "Who Dunnit". Sen är det slut på festen. Hade varit kul att se fortsättningen.

Sen får vi tre turnéprogram att bläddra i. Mama tour 1983, turnén 1982 och "Six of the best" som var en välgörenhetsshow 1982. För Genesis var det en tillfällig återförening med Peter Gabriel. Steve Hackett var också med på några låtar. Man kan bara hoppas att det dyker upp en DVD med den inspelningen (om det finns någon) i framtiden. De spelade bland annat flera låtar från "The Lamb Lies Down on Broadway" och till och

med "Supper's Ready", "The Knife" & "Musical Box".

"Invisible Touch" kom 1986 och är fullproppad med hitlåtar. Kan tänka mig att det blev en chock för fans av 70-tals-Genesis. Men samtidigt, hur kul hade det varit om Genesis låtit som de gjorde runt 1973 i 30 år framåt?

Eftersom skivan innan betydde så mycket för mig så tog det ett tag innan jag accepterade den också. Titelspåret som släpptes som första singel är ju inte direkt deras starkaste låt utan mer en popbagatell. Skivan beskrevs som luftig och poppig när den kom. Sant, men samtidigt är den originell också. Det finns ingen annan låt som låter som "Tonight, Tonight, Tonight" eller som "Land of Confusion" som exempel.

På extramaterialet säger de att dom aldrig slutade att göra långa/instrumentala låtar och nämner "Domino", "The Brazilian" från skivan och "Do the Neurotic" som hamnade som singelbaksida.

Som extramaterial får vi även här alla videorna från skivan, men konstigt nog inte "Throwing It All Away". Däremot den udda "Anything She Does" med Benny Hill som slö säkerhetsvakt. Den låten släpptes aldrig som singel.

Vi får se hur den väldigt nyskapande videon till "Land of Confusion" gjordes. Dessutom får vi en kul turnédokumentär och en dokumentär om bandet med små videonuttar som rariteten "This is Love" från Tony Banks soloskiva "The Fugitive".

Sista skivan med Phil Collins heter "We Can't Dance" och släpptes som dubbel-LP och enkel-CD 1991. Den tillhör inte deras bästa skivor, men har några riktigt starka låtar som första hitten "No son of Mine", annorlunda "Living Forever" och långa stämningfulla "Fading Lights". En del låtar från den här skivan låter väldigt mycket som Collins soloplatior. Skivan hade tjänat på att kortas med två, tre låtar. Jag minns att jag och en kompis hade lyckats få tag på ett exemplar en dryg vecka innan den kom ut och vi träffades för att lyssna på den. Den låt vi reagerade mest på var "I Can't Dance" med sina knasljud i rytmen. Det är bara Genesis som kan få för sig sånt, minns jag att vi sa. Vid det här laget var Genesis kända för sina videor. "No Son of Mine" har en väldigt kraftfull sådan. "I Can't Dance" med sin humoristiska drift med reklambranschen är en klassiker. Även "Jesus He Knows Me" är en helt underbar drift med "TV-präster". Dessa videor och två till ligger på skivans tillhörande DVD. Vi får också följa med bakom kulisserna på turnén 1992 på ett humoristiskt sätt.

Så har vi den senaste originals-kivan "Calling All Stations" från 1997, med den nya sångaren Ray Wilson. Den är en riktig höjdare tycker jag, även om det finns någon låt som känns sådär. Det är en mörk kraftfull platta. De två långa låtarna "The Dividing Line" och "There Must Be Some Other Way" är helt underbara med sina instrumentala partier. Båda dessa låtar finns med på DVD:n inspelade av polsk TV. Tillsammans klockar de in på 21 minuter med ett smart trumsolo i "The Dividing Line". Underbart! Sen att tunga förstasingeln "Congo" inte blev en jättehitt är helt enkelt en skandal. Den kanske var lite för tuff för de som bara gillar hit-Genesis.

Titelspåret får vi filmat live från "Rock im Park" i Tyskland.

Jag kommer att njuta av den här boxen länge!

Vidare får vi en dokumentär från 1998 om hur Ray Wilson kom in i bandet. I den får vi också se Ray sjunga i studion och lite videoklipp.

Det var verkligen synd att de inte fortsatte ihop. Det hade varit spännande att se hur samarbetet hade utvecklats.

Boxen innehåller också en bonus-CD och -DVD som innehåller låtar som legat som singelbaksidor/bonus-spår. Dom ligger i en 48-sidig fin liten bok med bilder och info om tidsperioden. Men det är synd att de bara har med åtta låtar. Det saknas några stycken, helst från Ray Wilson-tiden. Men den allra bästa "Feeding the Fire", baksidan på "Land of Confusion", är med, och jag är glad att låtar som "I'll Rather Be You" och "Hearts on Fire" inte hamnade på någon skiva. De tre sista är från CD-maxisingeln "Not About Us", inte dålig bonus på en maxisingel.

Extramaterialet på DVD:n är liveframträdandet på Knebworth 1993. Bland annat ett underbart medley med 70-talslåtar & "Domino". "Home by the Sea" klipps fullt när "Second Home by the Sea" precis har börjat. Är det dödsstraff på sådant?

Vi får se Phil, Tony, Mike & Daryl framföra några låtar unplugged på MMF Awards Ceremony 2000.

Vi får också en liten dokumentär om "Archive 2 1976 – 1998" där man får en liten inblick i hur till exempel "Mama" jammades fram.

Jag kommer att njuta av den här boxen länge!

Som avslutning funderar jag på om det kommer ges ut en liknande box med alla live-skivor som "Seconds Out", "Three Sides Live" etc. Och vem hade sagt nej till en box med Gabrielperioden...

Lars Nyrén

Nosound "Lightdark" (Nosound/Burning Shed)

nosound - lightdark

Nosound startade som ett enmansprojekt i Rom 2002 av Giancarlo Erra. Vid inspelningen av första skivan "Sol29" 2004 formerades dock ett band och Nosound består idag av fem fasta medlemmar. Man beskriver själva sin musik som influerad av soundet från Pink Floyd till Brian Eno, från Porcupine Tree till Sigur Ros. Det är rock, electronica, ambient och postrock i en varm och mustig gryta. Apropå referenserna till PT så har självaste Steven Wilson uppmuntrat bandet; "This is very good material, and I think you are going in the right direction for sure".

"Lightdark" spelades in i Italien, England och USA under 2006-2007 och släpptes nyligen. Musiken är dock tidlös och soundet ekar mycket 70-tal, särskilt de "våta" och luftiga trummorna.

De dominerande instrumenten är keyboards, som bäddar in musiken i svävande och mulliga ljudlandskap. Rösterna är väna och eftertänksamma och flyter ovanpå ljudväggen. Emellanåt sticker ett tydligare instrument ut, som det känslofulla gitarrsolot på skivans längsta låt "Silence to Noice", eller när den gästande cellisten Marianne DeChastelaine får nackhåren att resa sig på "The Misplay".

Nosound är oerhört konsekventa och skivan känns sammanhållen rakt igenom. De har hittat sin musikaliska plattform och förädlat sitt eftertänksamma och samtidigt mäktiga låtbygge som inte bygger på individuella soloprestationer eller snabba tempo- och taktbyten.

Vid första genomlysningen är det svårt att urskilja de olika låtarna och det känns som ett enda långt stycke stämningsskapande klanger som har en nästan meditativ verkan. Till skillnad från Porcupine Tree så höjer Nosound aldrig rösten eller vässar kanterna, men de hamnar nära PT:s mer svävande och ambienta spår. Efter att ha lyssnat en vecka på Nosound hör jag mer och mer nyanser i den lågmälda melankolin. På den piano-drivna balladen "Someone Starts to Fade Away" gästar Tim Bowness från No-Man på sång och han gör det oerhört känsligt och bra. Inga trummor, ingen bas, men ett mycket vackert gitarrsolo skapar låtens crescendo. Jag kapitulerar. Det här är vackert.

Gå gärna in på Nosounds hemsida och provlyssna (www.nosound.net). Där bjuder också italienarna på sin oerhört drivna version av den gamla Pink Floyd-klassikern "Echoes", och här tar de ut svängarna lite mer. Häri blir vi påmind om hur nära Nosounds estetik ligger 70-talets psykedelia och electronica, med band som PF, Tangerine Dream, Eloy och Nektar

Hans-Åke Höber

Moon Safari "Blomljud" (Blomljud Records)

Emellanåt är arbetet som musikrecensent inte det lättaste, då jag ibland får tillskicket mig skivor som jag inte alls tycker är något vidare bra. Dessutom inom musikgenrer som jag aldrig skulle lyssna på om jag så fick betalt för det. Ändå ska man vara någorlunda objektiv i sina omdömen och på ett sakligt sätt beskriva vad som inte är bra och så vidare. Ibland händer dock det totalt motsatta, det vill säga att man får en platta som redan från början gör en fullständigt lyrisk och hänförd, och precis som i föregående exempel totalt oförmögen att vara nyanserad!

Moon Safaris "Blomljud" är just en sån platta som jag bara föll pladask för, vid första genomlysningen, och som fortfarande gör så att jag ligger och kravlar och försöker ta mig upp till stående.

När förra plattan "A Doorway to Summer" släpptes 2005 och jag skulle recensera den till vår medlemspublikation inträffade ungefär samma reaktion som vid detta tillfälle. Kraschlandningen var total och det tog lång tid att återhämta sig hjälpligt, och det som har hänt sedan debuten är att killarna i Moon Safari har finlipat det unika sound som växer fram när man lyssnar på deras två hittills utgivna album. Det som gör att bandet höjer sig kilometerhögt över många andra band inom art/progrocken är att man har en lite annan instrumentering med framför allt piano och akustisk gitarr i förgrunden, vilket ger en annan ljudbild än vad som annars ofta är brukligt. Visst finns här massor av synthar, Hammond, Mellotron och elgitarrer, men det är ändå förut nämnda instrument som ger det unika soundet. Ännu en mycket viktig detalj som höjer bandet ytterligare är deras förmåga att skriva körarrangemang som är av världsklass och dessutom framföras på ett sätt som ger en gåshud över hela kroppen.

Inledande "Constant Bloom" är just ett sånt stycke vacker musik, med å capella-sång och underbara harmonier och fraseringar, som redan från början sätter en skyhögt standard på plattan. "Methuselah's Children" är en mycket karaktäristisk låt för att beskriva hur Moon Safari låter, det vill säga en lugn och finstämd inledning där musik och text vävs ihop till en helhet som flyter fram emot en ur högtalarna. Musiken är mycket varierad och ganska "snäll" utan en massa tekniskt svåra passager för teknikens egen skull, utan bygger mer på känsla och harmonier, och det är nog det som gör att jag gillar deras musik så mycket. Jag blir glad när jag lyssnar! Ibland kommer det ett sångparti med tidigare nämnda flerstämmiga körer. Sedan kan det bränna till lite extra med lite mer intensitet i musicerandet, men som lyssnare fylls man av en känsla av lugn och välbefinnande.

"In the Countryside" startar även den lugnt med tolvstängad gitarr och skön stämsång; det känns verkligen som om man färdas fram genom ett soligt lantligt landskap samtidigt som man lyssnar. Hela spåret igenom har en ganska låg och lugn profil med sköna lite lågmälda synthsolon och till och med lite dragspel.

Fjärde spåret "Moonwalk" är helt instrumentalt och är emellanåt betydligt mer intensivt än tidigare låtar och här blandas Hammondorgel-mattor med vackra pianopartier och tekniskt drivet basspel, för att i nästa stund varva ner till en lugnare nivå, men avslutas i ett högentensivt parti med gitarrer i massor. "Bluebell" startar med ett tema som känns som om det vore folkmusikinspirerat och är som flertalet av sina föregångare rejält lång. Det hinner hända mycket i en Moon Safari-låt, och här har vi partier som känns Beatlesinfluerade med mellotroner och andra tidstypiska sound. Ett å capella-stycke får också plats inom låtens ramar och bryter av på ett skönt sätt.

"The Ghost of Flowers Past" avslutar första CD:n och gör det dessutom på ett högkvalitativt sätt, med en återigen varierad låtstruktur som känns igen från tidigare spår. Sångpartier varvas med långa instrumentala inslag av hög klass och här tycker jag att man får en känsla av att det knappast kan bli bättre. Ett av undertecknads favoritspår där spröd och känslig sång möter klassiskt symfoniska partier med vibrationer från det gyllene 70-talet.

"Yasgur's Farm" inleder CD 2 och startar i snabbt och intensivt tempo med ett gitarrspel som får mig att tänka på Steve Howe ifrån Yes. Hela spåret är nog det intensivaste på hela plattan och inte minst är det briljanta gitarrspelet utmärkande, men även ett underbart körparti i stämmor hör till höjdpunkterna och låten till en av de bästa på albumet. "Lady of the Woodlands" har även den en ganska så intensiv och fartig inledning där jag återigen får lite känsla av Yes, och detta främst på grund av basisten Johan Westerlunds tekniska lite Chris Squire-doftande sound. Jag får även här en känsla av att svensk folkmusik har varit en stor inspirationskälla när musiken skapades.

På "A Tale of Three and Tree" är det lugnare tempo som gäller med en mycket vacker och finstämd melodislinga, framförd mestadels på akustisk gitarr. Sångarrangemangen visar återigen vilken hög klass bandet håller.

Så har det blivit dags för plattans mästerverk, nämligen långköraren "Other Half of the Sky" som med sin vackra stämningsfulla inledning påbörjar en lång musikalisk resa inom art/progrockens bästa världar. Här blandas friskt alla de ingredienser som jag tidigare nämnt till en i mitt tycke närmast perfekt låt. Efter att ha lyssnat närmast konstant på plattan sedan den ramlade ner i brevlådan för nästan tre veckor sedan kan jag bara konstatera att hela plattan bara växer och växer och växer, och just en låt som denna hittar man som lyssnare hela tiden nya ingredienser i, vilket gör att den utvecklas ytterligare en dimension. Här finns också lite stökigare partier med tunga gitarrer, vilket tilltalar en gammal hårdrockare som undertecknad. Keyboardsolon, som låter som gammal klassisk Moog, varvas med sköna toner från gitarristen Pontus Åkesson. Ett längre instrumentalt parti med mycket progressiva inslag höjer pulsen på mig rejält och här blir man som lyssnare mycket tydlig påmind om ännu en av Moon Safaris största styrkor: nämligen att skriva musik som är välspelad och variationsrik och som dessutom är tekniskt avancerad utan för den skull ta överhanden över känsla och inlevelse, dessutom med engagerande texter som kompletterar musiken på ett ypperligt sätt. När låten tonar ut efter en dryg halvtimme får man känslan av: Är den redan slut?

Avlutande ”To Sail Beyond the Sunset” har mycket av Genesis över sig, med sitt karaktäristiska pianospel och är en typisk avslutningslåt med ett snyggt sångparti med härlig känsla innan den övergår i en lång instrumental nedvarvning.

Hur lätt är det då som recensent att vara objektiv när man fått ett sånt här mästerverk i brevlådan?! Köp plattan och bilda er en egen uppfattning. Ni lär knappast bli besvikna och för alla redan Moon Safari- frälsta, så säger jag bara: Rödmarkera lördagen den 16 augusti i kalendern för då spelar Moon Safari här i Göteborg på Slottskogen Goes Progressive!

Tiles “Fly Paper” (InsideOut/Border)

Detroits progstoltheter Tiles ”fyller moppe” och firar det med sitt femte studiosläpp. ”Fly Paper” bygger textmässigt på temat människans sårbarhet och utsatthet för olika typer av hot. Detta är delikat åskådliggjort genom ett Hugh Syme-utformat omslag där en av tidningspapper vikt svala seglar över New York. Elfte september-symboliken är uppenbar, dock är valet av tidningspapper av det mer beaktansvärda slaget...

Även musikaliskt hittar vi spår av intellektuella referenser. Det är nämligen gamle Rush-producenten Terry Brown som bidragit till att Tiles gör sig angenämt påminnande om just Torontosönerna, om än en aning mindre pampigt. Brown har designat en naken, osminkad ljudbild, vilken till en början kan kännas hård och kantig, men som efter ett tag framkallar en befriande fräsch livekänsla.

De spartanska arrangemangen bereder också bandet utrymme att progga på ett mer klassiskt vis än frekventa taktbyten och intrikata solon. Istället får vi höra övergångar till spännande rytmer och vackra passager härrörande från andra genrer, samt solon som bygger på harmonier och regelrätt jammande.

Att lyssna på ”Fly Paper” är lite grann som att uppvakta den blyga – om sin egen fågling ovetande – skönheten. Man får lyssna insmickrande och med tålmod, ty den avslöjar inte sina hemligheter i första taget. Och just detta faktum håller den ifrån de allra högsta betygen. Jag saknar någon, eller ett par låtar, som slår ner som bombnedslag och gör lyssnandet mer medryckande. Men icke desto mindre är detta en högtidsstund för oss som gillar Rush, och torde också finnas i smakpaletten hos fans av såväl Spock’s Beards senare verk som King’s X.

Jukka Paananen

SBB ”Four Decades” (DVD - Metal Mind Productions)

SBB är legender på den polska progressiva musikscenen. Sedan starten 1974 har de, helt opåverkade av rådande musikaliska trender, ägnat sig åt en improvisationsbaserad form av tonkonst. Låtarna (från och med nu kallar jag dem för musikstycken, ty de följer aldrig mönstret vers, brygga, refräng och så vidare) är mestadels långa och atmosfäriska, men där Yes blir kosmiska lutar sig SBB mer åt jazzrock hållet.

Samtliga musiker är veritabla fantomer på sina respektive instrument, och det sätter naturligtvis sin prägel på styckena. Ibland, vid de tillfällen då bandets ciceron Josef Skrzek trakterar basen, kan de kasta sig in i ett hisnande Deep Purple-minnande jam, medan de tangerar Pink Floydska nejder vid tillfällen då Skrzek spelar keyboards. Dessutom är det läckert att skåda de dynamiskskapande avsnitten där solisterna helt enkelt väljer att dämpa anslaget istället för att blåsa på. Hälften av styckena sjunger Skrzek på polska, vilket faktiskt inte är det minsta störande då de instrumentala partierna får sägas vara det centrala i SBB:s musik.

Huvudverket på ”Four Decades” är inspelat i november förra året inför en väluppfostrad hemmapublik i Katowice. Såväl bild- som ljudupptagning är förstklassig, vilket gör konserten till en närmast meditativ upplevelse att följa. Dock pågår spelningen i över två timmar och mot bakgrund av musikens karaktär känns det emellanåt både sävligt och långgrandigt.

Bonusmaterialet innehåller en upptagning från 2006 då SBB agerade förkläde åt Deep Purple, också det i Katowice. Varken ljud- eller bildkvalité matchar den från ovan beskrivna spelning, men vad som är intressant är att SBB framför sitt material i betydligt fastare form. En anpassning till Purple-publiken männe? I vilket fall som helst vittnar det om oerhört kompetenta musiker. Vidare finner vi intervjuer med bandmedlemmarna, ett bildspel, biografi, diskografi och weblänkar.

Sammanfattningsvis känns det svårt att förbehållslöst rekommendera ”Four Decades”. Fans av i texten nämnda brittiska referenser eller något annat ni läser in i min beskrivning, kanske i första hand skall prova fjolårsalbumet ”The Rock” om ni är sugna något nytt, då flera av de starkaste spåren härrör därifrån.

Jukka Paananen

Santana special (av Dennis Jacobsson)

Har vi någon i läsekretsen som besitter ett minne à la Rainman så kanske denne minns en recension i ett tidigare nummer som handlade om Santanas "Lotus". Jag skrev där att jag bara skrapat på ytan i ämnet. Sedan dess har jag gjort en ganska djup dykning och blivit mycket biten av denna... vad ska vi kalla det...samba-fusion? Djungel-jazz? Tja, detta är en häxkittel där det mesta blandas. I stort sett allt kan nog gå under begreppet progressive i dess lite vidare bemärkning.

Men först två saker:

1. Jag har inte hunnit lyssna mig in på ALLT.

2. Det här är ingen biografi utan snarare en en mindre diskografi, ett urval av de mer lyssningsvärda plattorna under 70-talet. För tyvärr måste jag konstatera att en klassisk regel definitivt gäller för denne man / grupp, nämligen att det blir bättre ju längre tillbaka man går. Under 70-talets första hälft står Santana för en otrolig äventyrlusta i sin musik.

Detta var min även inkörsport till fusionvärlden med Cobham, Coryell, Miles Davis m fl. Hoppas någon mer av er blir nyfiken på denna fantastiska musikstil.

OBS! Plattor med "Carlos Santana" innebär soloartisten.

De jag nämner som "Santana" innebär gruppen med samma namn. Självklart är det även här som Carlos är den drivande kraften.

Santana /Live At The Fillmore 68 (Columbia 1997)

En dubbel-cd med en mycket färsk grupp. Den självbetitlade debuten har ännu inte släppts men några spår därifrån finns ändå med här i en tidig form. Totalt 9 spår som alla består av långa jam. Sånt brukar jag gilla men här blir det lite för lösa tyglar. Dessutom går det på tomgång för mycket. (Ibland är det bara en gammal hederlig bluestolva som lunkar på.) Det märks att bandet inte riktigt mognat än. Skulle ge plattan ett "rätt OK" men blek jämfört med vad som komma skulle.

Santana /Santana III (Columbia 1971)

Oj oj! Här är det andra tongångar. Efter debuten och "Abraxas" (Ja, jag vet att det är en klassiker men jag har inte hunnit kolla in den än.) kommer då "Santana III". Här har gruppen hittat stilen och det är nyskapande, galet och mycket hög nivå. Alla spelar fantastiskt och några av de klassiska medlemmarna finns med.

Bl a Jose Chepito (percussion) och Michael Shrieve (trummor).

Även de två som snart kom att bilda Journey; Neal Schon (gitarr) och Gregg Rollie (Piano, orgel o sång). Det här är bra rätt igenom med intensiv och lite sambakryddad rock. "Batuka", "Toussant L' overture" och "Jungle Strut" är några pärlor. Plattan är som alltid mestadels instrumental och rekommenderas varmt!

Carlos Santana & Buddy Miles / Live (Columbia 1972)

Här har Santana gjort en "Bongo Fury", halva hans gäng och halva från trummisen och sångaren Buddy Miles går ihop live och skapar denna grymma skiva. Det här är ganska annorlunda. Rocken är riktigt typiskt tidigt 70-tal fast Miles lägger en viss Tamla Motown-känsla över alltihop. Inget som borde fånga mig, men det gör det! Ganska rak och tuff rock med bl a gamla härliga "Evil Ways". Och nu kommer det bästa: plattan avslutas med ett 25 minuter långt jam som heter "Free Form Funkafide Filth". (Bara låtnamnet borde ju ge dem en grammy.) Och så här ska ett jam låta, jösses vilket gung de får till. Blytungt! Bara detta är värt hela plattan.

Santana / Caravanserai (Columbia 1973)

Nu börjar det bli riktigt intressant. De nu drivande krafterna Carlos och Shrieve vill utvecklas och är inspirerade av tidens anda. Den andan hette fusion och en av de kreativa hjältarna var Miles Davis som några år innan släppt startskottet "Bitches Brew".

Imponerande eftersom Caravanserai är deras första försök på området och de levererar ett mästerverk. Soundet, låtarna, ja, allt är verkligen superbt från start till mål. Perfekt som inkörsport till jazz-rock. På ett års tid skulle det släppas ytterligare 2 grymma plattor i jazzig anda. Och de följer här...

Carlos Santana & John McLaughlin / Love Devotion Surrender (Columbia 1973)

Carlos Santana och fullständigt överjävliga gitarristen McLaughlin var båda andligt intresserade och hade av gurun Sri Shinmoy fått sina alias Devadip och Mahavishnu. Tillsammans gjorde de en platta som på pappret inte kunde gå fel. Och det vore synd att klaga på resultatet. Allt har mycket riktigt en stark och vacker andlighet över sig men tro nu icke att det innebär lugnt musik. Låtarna är (givetvis) extra gitarrdominerade och mycket intensiva. Jag hade lite svårt att ta till mig den först, men sedan smälte jag. Ni som är insatta i Mahavishnu Orchestra borde gilla detta!

Santana / Welcome (Columbia 1973)

Här består Santana av det nya jazz-gänget. Trummisen Shrieve är kvar men nya på skutan är Leon Thomas (sång), Tom Coster (keyboards) och, igen, John McLaughlin. Detta är en fin fusionplatta fast aningen mer lättlyssnad och popig jämfört med den förra. Kanske inte fullt lika bra men det är svårt att toppa en sån svit. Dock finns här riktiga godingar i form av "Going Home" och fantastiska instrumentalen "Flame-Sky".

Santana / Amigos (Columbia 1976)

Här är man tillbaka i det typiska Santana-landskapet igen. Inget jag ramlar baklänges av men godkänd. 70-tals-stuket räddar mycket med härligt Steviewonderskt keyboardspel och woa-woa gitarrer. Latinopopen varvas med bl a sköna gitarrlåten "Europa". Totalt sett inte mer än ett mellanspel.

Devadip Carlos Santana / Oneness (Columbia 1979)

Tja, här kör den gamle mexaren solo igen. En andlig platta som markeras av namnet Devadip. Hela 15 spår trängs men de flyter ihop ibland och det varierade flödet bildar en fin helhet. Faktiskt ett mycket underhållande verk med hög nivå. Varken jazzigt eller speciellt ”sydamerikanskt” utan faktiskt progressive. Det här är nog plattan för många av er GARFare därute. Kolla bara in fantastiska ”Transformation Day”, ”Oneness” eller ”Life Is Just A Passing Parade”.

Det var det! Återkommer i framtiden med mer tips av denne otrolige man. En sann musiker som lirar med livet som insats. En man vars gitarr alltid glöder.

Tack och hej!

De senaste fyratusenfemhundraåttiotre dagarna har jag varit medlem i GARF, över fyratusenfyrahundra av dem som medlem i styrelsen och merparten som ordförande. Nu har jag (äntligen?!) lämnat ifrån mig ordförandeklubban och siktar på en mer tillbakadragen roll i föreningen. Jag vill passa på att önska vår nye ordförande Daniel Reichberg riktigt lycka till. Årsmötet ville visserligen att jag skulle vara kvar som ledamot i styrelsen och där kommer jag framför allt arbeta aktivt i frågor som rör Slotsskogen Goes Progressive. I övrigt ämnar jag ligga lågt. Det känns väldigt speciellt nu och jag kan inte låta bli att göra en liten tillbakablick över min tid i föreningen.

Det var i samband med Göteborgs Artrock-festival på Musikens Hus lördagen den 30 september 1995 som jag för första gången, med stolthet, betalade in min medlemsavgift och fick medlemsnummer 23 i Göteborgs Artrockförening. På scenen den kvällen uppträdde Galleon, Twin Age, Anekdoten samt Roine Stolt med bandet som senare kom att kallas The Flower Kings. Jag hade inte lyssnat in mig på banden i förväg, men blev helt tagen. Heureka!

Record Heaven fanns på plats och jag botaniserade bland alla skivorna. Jag träffade massor av spännande människor som delade min musiksmak och de gav mig tips på nya och gamla grupper och matnyttiga webbsidor. Föreningen arrangerade ”hemma-hos-träffar” med tema Gentle Giant, och King Crimson och så vidare. Det här är verkligen något för mig!

Det dröjde inte länge förrän jag hade engagerat mig i styrelsen och Björn, Linda, Rickard, Glenn med flera suckade och vändades över mina ibland lite galna idéer och projekt. Jag kände mig lite som en missionär på uppdrag att frälsa musikvärlden! Diskussioner om en tidning var sedan tidigare igång och Tobias Broljung och Anders Pålson såg till att pilotnumret av Artrock kom ut tidigt 1997. Ett par år höll jag i allt som rörde tidningen. Andra som aktivt arbetat med den är Per Köhler, Mattias Norén och Joakim Jahlmar och sedan en tid är det Conny Myrberg och Daniel Reichberg som ser till att den kommer ut.

Vi kom igång med månatliga spelningar på Dojan under 1997 och arrangerade tillsammans med Record Heaven, Scandinavian Progressive Rock Festival på Vågen vid Järntorget med band som Arena, Isildurs Bane, Bondage Fruit och Present. Samarbetet med Tomas Modig på Frölunda kulturhus inleddes. Inspirerad av festivalen ”Hjärtat sitter till vänster” i Pildamsparken 1998 började jag arbeta på ”The mission impossible”; idén om Slotsskogen Goes Progressive och premiären skedde 18 augusti år 2000. Nu stundar snart upplaga nio - vem kunde drömma om det för nio år sedan! Nästa år blir ett decennium fullt. Jag har lagt ned en herrans massa timmar ideellt arbete genom åren, men fått ut jättemycket av mitt engagemang. Jag har varit ganska envis och ibland kanske gått lite väl snabbt fram. Ibland har det strulat, men oftast har vi fått ihop det i slutändan. Glädje, uppsluppenhet och högt till tak har varit ledord. Min förhoppning är dock att ingen känner sig trampad på. Jag vill passa på att tacka för allt stöd och uppmuntran jag fått genom åren.

Nu stundar snart upplaga nio - vem kunde drömma om det för nio år sedan! Nästa år blir ett decennium fullt. Jag har lagt ned en herrans massa timmar ideellt arbete genom åren, men fått ut jättemycket av mitt engagemang. Jag har varit ganska envis och ibland kanske gått lite väl snabbt fram. Ibland har det strulat, men oftast har vi fått ihop det i slutändan. Glädje, uppsluppenhet och högt till tak har varit ledord. Min förhoppning är dock att ingen känner sig trampad på. Jag vill passa på att tacka för allt stöd och uppmuntran jag fått genom åren.

Nu går jag vidare och låter andra förmågor ta över. Jag och min lika musiktokiga fru Gunilla, koncentrerar oss på föreningen LARS; Lidköpings Artrock-sällskap som vi är båda engagerade i.

Än en gång tack för mig!

Mikael Bennerhed
fd ordförande i GARF

SLOTTSSKÖGEN GOES... Progressive 2008

DJ:08

Villa Belparc
Slottsskogen
Göteborg

lör 16 aug
kl. 15:00
FRI ENTRÉ

ØRESUND SPACE COLLECTIVE
ANEKDOTEN
DARKWATER
MOON SAFARI
JOHAN RANDÉN & SYNKOPATERNA

prenteras av G.A.R.F.
- Göteborgs ArtrockFörening